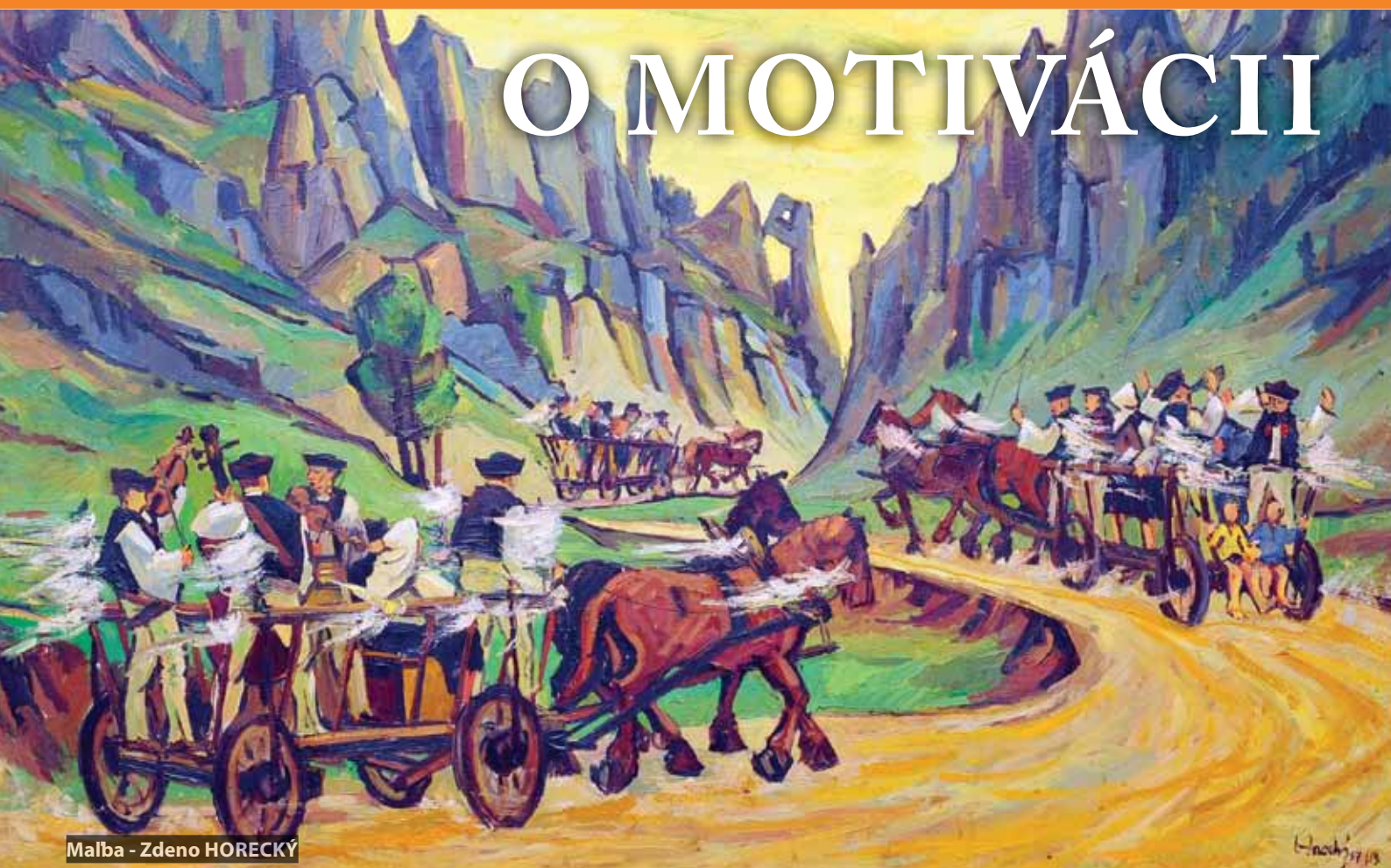

O MOTIVÁCIÍ

Malba - Zdeno HORECKÝ

Ludia často rozmýšľajú nad tým, prečo niekto napríklad dobrovoľne odišiel zo zamestnania, prečo sa rozvádza, prečo sa správa agresívne... Psychológia na tieto a podobné otázky odpovedá motiváciou. Samotný koncept motivácie je však konštrukcia, ktorá má za cieľ vysvetliť rôznorodosť cieľov a dôvodov správania. Keď sa hovorí o motivácii, neraz zvyknú odborníci skloňovať meno amerického psychológa Abrahama Maslowa. Ten tvrdil, že človek zriedkakedy dosahuje stav spokojnosti, s výnimkou krátkych období. Hneď ako je jedno želanie uspokojené, nastupuje na jeho miesto iné. Keď sa uspokojí aj to, posúva sa do popredia ďalšie. V spleti ľudských tendencií tak fungujú isté motivačné dominanty: nebudeme túžiť vyzdobiť si dom alebo byť dobre oblečení, keď máme prázdny žalúdok, sme ohrození blížiacou sa katastrofou, alebo

keď nás všetci nenávidia. Maslow tak vytvoril, či skôr opísal hierarchicky organizovaný systém ľudských potrieb. Základňu pomyslenej pyramídy tvoria fyziologické potreby ako hlad a smäd, nad nimi stojí pocit bezpečia, nad ním láska a nad ňou úcta a uznanie. Na vrchole pyramídy kraľuje potreba seberealizácie.

Z motivačného hľadiska to bola práve bytostná potreba seberealizácie, vďaka ktorej vzniklo v Terchovej viacero pozoruhodných projektov duchovného, folklórneho, hudobného, literárneho, filmového, výtvarného, divadelného či športového charakteru. Mimoriadne dôležité však je, že takmer nikdy pri tom nechýbala a nechýba prirodzená úcta a uznanie, adresované našim predchodcom. Inými slovami povedané a napísané: vytrvalo sa snažíme prehlbovať a rozvíjať historickú

kontinuitu a pamäť, ktorá harmonicky spája inšpiratívnu minulosť a zdravý lokálpatriotizmus s dnešnou autorskou reflexiou.

Tento rok je vskutku mimoriadne bohatý na výročia terchovských osobností i udalostí. Viaceré z jubileí dôstojne zarezonujú aj počas blížiacich sa Cyrilometodských a Jánošíkových dní. Príďte si ich spolu s nami pripomenúť a plnými dúškami osláviť. Srdečne vás všetkých pozývame a tešíme sa na priateľské stretnutie! Azda ani netreba zdôrazňovať, že takéto stretnutia sú pre nás najlepšou i najkrajšou motiváciou do ďalšieho úsilia.

Peter CABADAJ

Myšlienka na tento čas (Kamil Peteraj):

NIČ NIE JE KRAJŠIE AKO KEĎ SI DVAJA ĽUDIA – NAPRIEK TOMU, ŽE HOVORIA KAŽDÝ O INOM – ROZUMEJÚ.

Z obsahu čísla

- 26. ročník Cyrilometodských dní
- 53. ročník Jánošíkových dní
- Životné jubileá rodákov
- Spomienka na Vladimíra Ondruša
- Letné recepty + ďalšie zaujímavosti

ÚLOHA DNEŠNÝCH MISIONÁROV JE TAKÁ ISTÁ AKO PRED ROKMI

/ROZHOVOR S KAPLÁNOM ĽUDOVÍTOM FEJOM/

Na pomyselné dvere klope v poradí už 26. ročník Cyrilometodských dní v Terchovej. Do ich organizačných príprav je zainteresovaný aj kaplán Ľudovít Feja, ktorý sa nám bližšie predstaví prostredníctvom nasledujúceho rozhovoru.

TERCHOVÁ: Páter, býva dobrým zvykom v našich novinách predstaviť nového kaplána vo farnosti...

Páter Ľudovít FEJA: Pochádzam z viacpočetnej rodiny z hornej Oravy – z nevelkej dedinky Lokca. V civile som bol vyučeným stolárom a istú chvíľu som vykonával túto profesiu; bolo to do momentu, keď som, oslovený Pánom, dal pozitívnu odpoveď na to, aby som ho nasledoval na pre mňa neznámej, ale vopred pripravenej ceste kňazstva. Kňazom som 14 rokov. Striedavo som pôsobil v misiách a na Slovensku. Misijnú skúsenosť som získal počas pôsobenia v Latinskej Amerike. Som pomerne priamym a otvoreným človekom. Mám rad zodpovednosť, úprimnosť a robí mi radosť, keď ľudia nie sú ľahostajní k zásadným veciam života. Naopak, vie ma rozhodiť ľahostajnosť ľudí k zásadným životným otázkam.

TERCHOVÁ: Pri prvom rozhovore ste spomínali, že naša farnosť je už Vaše

štvrté pôsobisko. Kde všade ste pôsobili?

Páter Ľudovít FEJA: Po vysviacke som sa zdržal pol roka v Bratislave. Následne som vycestoval do misie v Ekvádore, kde som strávil tri roky. Po návrate som pôsobil jeden rok v Nitre, potom som bol preložený do Sniny. Po takmer 6 rokoch som odišiel znovu do mise (Bolívia), teraz som v Terchovej.

TERCHOVÁ: Obec Terchová je farnosť, ktorú dlhé roky spravujú verbisti. Vyšlo z nej niekoľko misionárov pôsobiach v rôznych kútoch sveta. Ako vnímate našu obec z bezprostrednej blízkosti?

Páter Ľudovít FEJA: Obec je umiestnená vo veľmi krásnom prostredí, ktoré je obklopené horami. Je to lákadlo na to, aby si človek vybehol do prírody a obdivoval krásu, stvorenú Bohom. Myslím si, že miestni ľudia sú dobrí, pohostinní a pracovití.

TERCHOVÁ: Aká je úloha misionárov v dnešnej modernej dobe?

Páter Ľudovít FEJA: Myslím si, že taká istá ako pred rokmi. Priniesť evanjelium Ježiša Krista všade tam, kde ho nepoznajú alebo sú voči nemu ľahostajní. Aby svojou prítomnosťou vydávali svedectvo o Bohu nekonečne milujúceho ľudí, ktorých stvoril na svoj obraz, pričom ich chce mať pri sebe vo svojom Nebeskom kráľovstve. Aby ľudom pomáhali otvoriť oči a nasmerovali ich k správne a definitívne cieľu svojho pozemského života – k stretnutiu s Ježišom Kristom v Jeho kráľovstve a k večnej radosťi s Ním.

TERCHOVÁ: Naš rodák páter Peter Dikoš, ktorý pôsobil v Papue Novej Guineji, v rozhovore pre tieto noviny č. 2/2000 povedal, že sme sa stali otrokmi matérie. Čo si o tom myslíte?

Páter Ľudovít FEJA: Myslím si, že páter Dikoš povedal pravdu. Ľudia dnešnej doby sa zbláznili do materiálnych vecí. Svetu vládne materializmus. To, čo by malo byť prostriedkom na ceste k Bohu, sa stáva v prípade mnohých ľudí cieľom. Vidieť to aj na otupenosti a nezaujme o duchovné veci. Ľudia si splnia svoje povinnosti, ale je málo takých, ktorí sa skutočne a s radosťou angažujú v živote viery.

Za rozhovor poďakoval **Ján MIHO ml.**

Vrch Oravcove

*Zleteli sa orly
na vrch Oravcove,
kol' nich Slovač horlí
v dobrom božom slove.*

*Zleteli sa svorne,
rozprestreli krídla,
pritúlia sa pod ne
tie terchovské sídla.*

*Vôňou zvoní sená.
Ľud kráča cez Rovne.
Ľalia orosená –
piesne jak pochodne.*

*Zleteli sa orly,
hľadia do dediny,
jak tu v tichej rokli
melú božie mlyny.*

*Pod bralom Sokolia
ľudia ako včely,
Božie slovo volia-
hriechy v skoroceli.*

*Na kopci veľký kríž,
oči na ňom lipnú.
Prosby Pán Boh vyslyš,
kým tu piesne kvitnú.*

*Zleteli sa orly
Na vrch Oravcove,
kol' nich Slovač horlí
v dobrom božom slove.*

Kamil MURÁŇ

Kresba - Zdeno HORECKÝ

NOVÝ ŠAT FARSKEJ BUDOVY

Budova farského úradu dostala v posledných dňoch nový vzhľad. Okrem vonkajšej zmeny, ktorá hneď udrie do očí, je podstatná zmena v tom, že budova bola zateplená. Toto iste prispieje k skvalitneniu celej stavby, pričom sa niečo ušetrí aj na energiách. Sme vďační všetkým, ktorí prispeli materiálne i dobrou radou. Taktiež ďakujeme remeselníkom, ktorí odborne a rýchlo previedli prácu.

SLÁVNOSŤ PRVÉHO SV. PRIJÍMANIA

Na sviatok Najsvätejšej Trojice sa v našej farnosti konala slávnosť Prvého svätého prijímania. 47 chlapcov a dievčat po prvýkrát malo plnú účasť na svätej omši a prijalo Svätostného Spasiteľa. Priateľ detí, Ježiš Kristus, im bude iste posilou a sprievodcom po celý život. Vďaka patrí tým, ktorí deti pripravovali – katechétkam, učiteľom, organizátorom. Svojou ochotou a obetovaním voľného času prispeli k peknému priebehu tejto slávnosti.

SPOMÍNANIE

POĎAKOVANIE

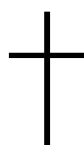
*Bolestou unavená
si zaspala
zanechajúc tých,
čo si rada mala.
Za všetky trápenia
a bolesti,
nech Ťi dá
Pán Boh milosti.*

Dňa 16. mája 2015 nás vo veku 42 rokov navždy opustila naša drahá a milovaná manželka a mama

Zdenka ROGOŇOVÁ

Úprimne ďakujeme pánom farárom, pani učiteľkám, Milankovým a Dominikiným spolužiakom, susedom a všetkým za prejavy sústrasti, kvetinové dary a účasť na poslednej rozlúčke.

S úctou a vďakou manžel Milan, deti, rodičia Rogoňovia a ostatná rodina

„Ešte raz Ťi ďakujem, v čiernom na postlani spiaca mati, za množstvo Tvojich dobrodier, dobrodení tak veľkých, že im nesiem ceny, a ja si nemam cenu in - neviem počtu ani. Nielen život dalas' mi - dar to často planý, ale radom strádani, žertiev, vykúpení, zvedlas' i to, by mi bol k piati polahčený.“
Pavol Országh - Hotezdoslav

S hlbokým žiaľom v srdci oznamujeme príbuzným, priateľom a známym, že dňa 22. júna 2015 nás navždy opustila v pozhnanom veku, po dlhej a ťažkej chorobe, naša drahá mamička, stará mamička, svokra a príbuzná

Alice BEZÁKOVÁ
rodená Bernátová

Posledná rozlúčka so zosnulou bola vo štvrtok, 25. júna 2015 o 14,00 hodine v bratislavskom krematóriu.

Deti:
Norri
Bruno
Alica

Nevesty:
Anna
Monika
zať Pavol

Vnúčatá:
Zuzana
Tomáš s manželkou Mirkou
Marko
Brunko
Alexander

Pravnučky:
Alica
Viki

SPOMIENKA

*Aj keď Ťi prestali
hviezdy svietiť
a slnko hriať,
tí, čo Ťa mali radi,
neprestanú na Teba
spomínať...*

Dňa 10. júna 2015 sme si pripomenuli 5. výročie úmrtia našej manželky, mamy, starej a prastarej mamy

Ľudmily HANULIAKOVEJ

Kto ste ju poznali, venujte jej s nami tichú modlitbu a spomienku.

S úctou a láskou spomína celá rodina

Foto - Milan ŠARADIN

Bližiaci sa 53. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej, pod záštitou ministra kultúry SR Mareka Maďariča, sa uskutoční v dňoch 30. júla až 2. augusta 2015. Hlavným organizátorom podujatia je Obec Terchová, spoluorganizátormi sú Žilinský samosprávny kraj, Krajské kultúrne stredisko v Žiline a Mesto Žilina. Už takmer štvrtstoročie má tento populárny a divácky vyhľadávaný festival medzinárodný charakter a za ten čas sa na ňom predstavilo niekoľko tisíc účinkujúcich z vyše 30 krajín sveta.

V tomto roku sa bude podujatie niesť v znamení početných výročí terchovských osobností i udalostí. Niektoré z nich zarezonujú už počas prvého dňa „terchovského štátneho sviatku“. Vo štvrtok 30. júla o 17.30 h sa začína v Kultúrnom

dome A. Hlinku program *Pozdrav z Terchovej*.

Jánošíkove dni 2015 budú trvať štyri dni a organizátori pripravili tradične bohatý a pestrý program. Popri dominantnom folklóre nebudú chýbať ani koncerty world music, výstavy (Mucha, Muchy, Muchovci – vernisáž v Makovického dome v Žiline je otváracím programom festivalu; *Jánošík v ľudovom výtvarnom umení*; jubilujúci domáci výtvarníci Peter Švec a Štefan Tlacháč), prezentácie ľudových remesiel, premietanie filmov, ohňostroj a iné sprievodné akcie.

Po dobrých skúsenostiach z uplynulých rokov sa opätovne uskutoční *Škola ľudového tanca, samostatné detské programy a program seniorských súborov a skupín z celého Slovenska*. Neodmysliteľnou zložkou záverečného dňa Jánošíkových dní býva od roku 1968

divácky atraktívny konský vozový sprievod – s hrdými krojovanými furmanmi a hrajúcimi muzikantmi vo vozoch. Ako je všeobecne známe, ide o erbové podujatie Jánošíkových dní, pričom zainteresovaní začínú v krátkom čase pracovať na tom, aby bol prvok Konský vozový sprievod zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Veľkú pozornosť púta i nedeľňajšia svätá omša za nositeľov ľudových tradícií (za aktívnej účasti krojovaných muzikantov a spevákov z domova i zo sveta). Nezabudnuteľné zážitky a iskrivú atmosféru sľubuje, ako už tradične, piatkový terchovský večer s príznačným názvom „*Terchová, Terchová, okrúhle mestečko...*“, v rámci ktorého sa predstavia folklórny výkvet Jánošíkovho kraja (31. júla, 20.30 h). V sobotňajšom medzinárodnom galaprograme v amfiteátri Nad bôrami (1. augusta, 20.30 h) vystúpia súbory zo Slovenska, Turecka, Poľska a Českej republiky. Záverečné slovo bude, samozrejme, opätovne patriť monumentálnemu Terchovskému symfonickému orchestru. Po skončení piatkového a sobotného večerného galaprogramu si budú môcť záujemcovia vypočuť a zahrať terchovskú muziku v areáli Relaxačno-informačného centra Terchovec (23.30 – 01.30 h). Napíňa sa tak predstava, aby terchovská muzika – zapísaná v decembri 2013 do UNESCO – znela nielen na javiskách, ale aj pri každej vhodnej príležitosti.

53. ročník Jánošíkových dní vyvrcholí v nedeľu 2. augusta originálnym predstavovaním *furmanov a muzík* (12.30 h), a záverečným programom v amfiteátri Nad bôrami *Prechádzky po kraji* (14.30 h) – pod záštitou predsedu Žilinského samosprávneho kraja Juraja Blanára. V programe sa predstavia folklórne súbory a skupiny z Terchovej, Horného Považia, Oravy, Kysúc, Turca a Liptova + FS Šarišan z Prešova ako host.

INFOSERVIS 53. ROČNÍKA JÁNOŠÍKOVÝCH DNÍ V TERCHOVEJ

V rámci 53. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa na piatich pódioch (amfiteáter Nad bôrami, festivalové šapitó, areál pod sochou Juraja Jánošíka, Relaxačno-informačné centrum Terchovec, Kultúrny dom A. Hlinku) predstaví vyše 1 200 účinkujúcich zo Slovenska, Turecka, Poľska a Českej republiky. Organizátori prosia divákov, ktorí prídu na programy do amfiteátra Nad bôrami, aby v prípade nepriaznivého počasia nepoužívali dáždniky. Príslášte budú k dispozícii bezplatne aj pri vchode do amfiteátra.

VSTUPENKY

DEŇ	MIESTO	ČAS	PROGRAM	CENA
30. 7.	Kultúrny dom A. Hlinku	17.30	Pozdrav z Terchovej	3 €
31. 7.	Amfiteáter	17.00	Pramienky budúcnosti	3 €
31. 7.	Amfiteáter	20.30	Terchová, Terchová, okrúhle mestečko	9 €
31. 7.	Amfiteáter	20.30	Terchová, Terchová, okrúhle mestečko	„Z“ 5 €
1. 8.	Amfiteáter	13.00 14.45	Rapotanky, Seniori V dvojprogram	3 €
1. 8.	Amfiteáter	20.30	Išla hudba na vandrovku	9 €
1. 8.	Amfiteáter	20.30	Išla hudba na vandrovku	„Z“ 5 €
1. 8.	Amfiteáter	14.30	Prechádzky po kraji	6 €
1. 8.	Amfiteáter	14.30	Prechádzky po kraji	„Z“ 3 €
31. 7. do 2. 8.	Amfiteáter	Všetky programy	Permanentka na všetky programy	16 €
31. 7. do 2. 8.	Amfiteáter	Všetky programy	Permanentka na všetky programy	„Z“ 10 €

"Z" zľavnený lístok – zľava platí pre dôchodcov: ročník narodenia 1953 a starší.

Zdarma budú mať vstup ZŤP s preukazom (vozíčkar so sprievodom) a deti do 140 cm.

Občania s trvalým pobytom v Terchovej majú na galaprogram v nedeľu popoludní (2. 8. 2015) vstup zdarma – nutný občiansky preukaz.

Vstupenky sa vzťahujú na galaprogramy v amfiteátri Nad bôrami

(31. júla a 1. augusta – 20.30 h;
2. augusta – 14.30 h), a detské programy v amfiteátri Nad bôrami (31. júla – 17.00 h;
1. augusta – 13.00 h) a program v Kultúrnom dome A. Hlinku (30. júla, 17.30 h).

Na programy vo festivalovom šapitó a v areáli pod sochou Juraja Jánošíka je vstup voľný.

PREDAJ LÍSTKOV POČAS FESTIVALU:
festivalový areál

<http://predpredaj.zoznam.sk/sk/listky/4019/janosikove-dni-v-terchovej-2015>

od 15. 6. 2015, Združenie turizmu Terchová
(tel. 041 5993100)

UBYTOVANIE

Blížšie informácie možno získať prostredníctvom Združenia turizmu Terchová (tel. 041 599 31 00) a na portáloch www.ztt.sk, www.terchova.sk a www.terchova.info

DOPRAVA

Počas Jánošíkových dní, presnejšie od 31. 7. do 2.

8. 2015, bude na ceste č. II/583 v obci Terchová:

- v piatok 31. 7. v čase od 16.00 h. do 21.00 h

- v sobotu 1. 8. v čase od 10.00 h do 21.00 h

- v nedeľu 2. 8. v čase od 9.00 h do 17.00 h

úplná uzávierka dopravy!

Uzávierka dopravy nebude platiť pre účastníkov festivalu, linkové autobusy SAD, vozidlá zásobovania a vozidlá s právom prednostnej jazdy. Tranzitujúci majú možnosť obchádzky, ktorá bude vyznačená dopravnými značkami. Na parkovanie vozidiel účastníkov festivalu budú vyčlenené krajnice miestnych komunikácií v obci a označené verejné priestranstvá. Plynulosť dopravy bude na exponovaných miestach v obci zabezpečená aj prostredníctvom svetelného signalizačného zariadenia a organizátormi podujatia.

KONTAKTY:

Informácie o programe

tel. 041 569 51 29, 0903 924 189, 0903 454 233,
mks@terchova.sk

Technicko-organizačné zabezpečenie

tel. 0903 528 113

Obecný úrad Terchová

tel. 041 569 51 38, terchova@terchova.sk

Miestne kultúrne stredisko

tel. 041 569 51 29, mks@terchova.sk

Združenie turizmu Terchová

tel. 041 599 31 00, ztt@ztt.sk

Štátna polícia

tel. 041 569 53 15-317

Lekárska pohotovostná služba

tel. 155

Oprava áut

tel. 041 569 52 47

www.janosikovedni.sk

www.terchova.sk

www.terchova.info

www.facebook.com/JanosikoveDni

-pc-

OBEČNÝ ÚRAD INFORMUJE

VYČISTIME SI TERCHOVÚ – POĎAKOVANIE

Veľké poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa 30. mája 2015 zúčastnili brigády „Vyčistíme si Terchovú“. Viac ako 100 občanov našej obce zareagovalo na starostovu výzvu a krásne sobotné predpoludnie využilo na čistenie Terchovej. Na brigádu s týmto názvom, ktorú sme zorganizovali, boli pozvaní dobrovoľníci z radov mládeže, poľovníkov, hasičov, holubiarov, rybárov, futbalistov, turistov, ako aj občania. Vybierali sme veľa odpadkov z turistických chodníkov, amfiteátra, pamätníka J. Jánošíka, z Vrátnej, Bieleho Potoka, Struhárne, z miestnych potokov a riečky Varínky. Natierali sme zábradlia na mostoch a popri potoku. K dobrej nálade prispela terchovská muzika púšťaná z miestneho rozhlasu. Na záver sme si pochutnali na výbornom guláši. Všetkým brigádnikom patrí moja vďaka a uznanie.

Milan Laurenčík, starosta obce

7. mája 2015 odovzdali minister vnútra Róbert Kaliňák so žilinským županom Jurajom Blanárom nový hasičský voz IVECO DAILY pre DHZ Terchová

Foto – František MUCHA

Minister Kaliňák v rozhovore s terchovskými hasičmi

Pri príležitosti Dňa matiek a Uvítania detí do života účinkovali naše deti – Terchovský detský spevokol, klaviristky, speváčky a recitátori – na sv. omši v Kostole sv. Cyrila a Metoda a v priestoroch Obecného úradu Terchová. Počet uvítaných detí do života je 45 z toho 25 chlapcov a 20 dievčat. Údaje sú platné od apríla 2014 do apríla 2015.

Foto – Marián ŽIŠKO

ZOMREL VLADIMÍR ONDRUŠ

Vo štvrtok 21. mája 2015 zomrel v Bratislave po ťažkej chorobe vo veku nedožitých 73 rokov filmový a televízny kameraman, scenárista a režisér Vladimír Ondruš (nar. 30. 5. 1942 v Terchovej). Na poslednej rozlúčke s ním nemohli chýbať ani zástupcovia jeho rodnej obce, vrátane Ťažkej muziky. Osobnosť zosnulého umelca a veľkého lokálpatriota bližšie ozrejmi nasledujúci text Petra Cabadaja.

Vladimír Ondruš s vnučkou Karin
Fotoarchív rodiny Ondrušovej

Zaregistrovali ste, ktorý Terchovec bol najbližšie k nebu? Kto ho očami hladkal a pozeral sa mu na číslo topánok? Odpoveď vôbec nie je zložitá. Ide o Vlada Ondruša. Práve on nakukol do nebeskej kuchyne z himalájskej perspektívy. Nikdy však neprezradil, či dovidel, čo sa v tej kuchyni varí. Aspoň arómu predsa v Himalájach musieť cítiť...

Vladimír Ondruš sa ako dlhoročný filmový a televízny tvorca významne zaslúžil o všestrannú propagáciu svojej rodnej obce a Jánošíkovho kraja. Zasluhou jeho kontaktov, spoločenského postavenia a „lobingu“ sa v Terchovej a jej bezprostrednom okolí nakrútili mnohé celovečerné i dokumentárne filmy, a to nielen domácej, ale aj medzinárodnej proveniencie!

„Príroda v Terchovej: Úboč, Oblaz, Števkovia, Mlyniec, Podubenec, Vršky, Hate. (Daj mi smoly – tam sú hate, kde aj boli.) Miništrovanie, koledy, roráty, betlehemci, bájkarské časy, terchovský futbal (sfalšovaná legitimácia v cestovnej kancelárii Turista, aby som mohol hrať za dospelých)... To všetko malo veľký vplyv na moju umeleckú tvorbu pri nakrúcaní filmov. Expedície do Himalájí (Makalu, Mount Everest), Stredná a Južná Amerika, Španielsko, Portugalsko... Spoznávanie iných krajín, prírody a ľudskej duše. Aj tieto skutočnosti mali pozitívne dôsledky na moju prácu.“

SEBECHLEBSKÍ HUDCI A INÉ FILMY

Hoci V. Ondruš absolvoval štúdium na Právnickej fakulte UK v Bratislave (v roku 1974 získal titul JUDr.), už od roku 1959 – po maturite na gymnáziu v Žiline – pôsobil najprv ako elév kamery v Krátkom filme v Bratislave, následne (od roku 1960) ako asistent kamery v hranom filme. Postupom času sa z neho stal samostatný (hlavný) kameraman; debutoval známym filmom Očovské pastorále

v réžii Jozefa Zachara (1973). S týmto režisérom spolupracoval aj na snímkach Sebechlebskí hudci (1975), Desiat percent nádeje (1976) a Kamarátka Šuška (1977). Výsledkom tvorivej spolupráce s režisérom Ivanom Húšťavom boli filmy Sneh pod nohami (1978), Odveta (1980), Člny proti prúdu (1981) a Letný strom radosti (1983

– Cena za kameru).

Za najúspešnejšiu tvorivú etapu V. Ondruša možno považovať jeho spoluprácu s režisérom Martinom Ťapákom. Nakrútil s ním filmy Zrelá mladosť (1983), Návrat Jána Petra (1985), Skleníková Venuša (1985), Kohút nezaspieva (1986), Neďaleko do neba (1987) a Montiho čardáš (1989). Pripomeňme, že režisér Ťapák odišiel do večnosti len necelé štyri mesiace pred smrťou svojho kameramana a kamaráta...

Ako kameraman participoval Ondruš aj na snímkach Živá voda (1980, réžia: J. Medved'), Sagarmatha (1988, réžia: J. Piroh), Tajomstvo šťastia (1995, réžia: J. Holec) a iných. Podieľal sa tiež na realizácii viacerých televíznych filmov a seriálov – Nepokojná láska (1975 – 78), Sedem krátkych rokov Ing. Hagaru (1977), Štrnásť výstrelov (1981), Dies irae (1984), Ilda (1984)... Snímka Vynes na horu svoj hrob (1979) je sfilmovaným príbehom horolezcov, ktorí ako členovia česko-slovenskej expedície uskutočnili v roku 1973 výstup na himalájsku osemtisícovku Makalu. Spomínané dielo získalo, aj výrazným Ondrušovým prínosom, čestné uznanie na prestížnom medzinárodnom filmovom festivale v Trente. Ako scenárista, kameraman a režisér pripravil pozoruhodný filmový dokument Veľký čierny obor (1985), ovenčený niekoľkými domácimi i zahraničnými cenami. V roku 1989 bol V. Ondrušovi udelený titul zaslúžilý umelec.

Svet spoza kamery je vždy o niečo iný. Kamera dokáže umne vypichnúť každý detail, každú nuansu, všakovakým situáciám dodáva nové rozmery, významy či súvislosti. A na celé toto panoptikum musí byť človek za kamerou dokonale pripravený a koncentrovaný. Vidieť a vidieť nie je totiž vždy to isté. Ba práve naopak!

VYTRVALO PROPAGOVAL RODNÝ KRAJ

Na prelome 80. a 90. rokov minulého

Vladimír Ondruš s priateľmi, zľava: Jozef Mičo, Rudolf Patrňiak, Milan Luluha a Vlado Ondruš

storočia nakrútil V. Ondruš podľa vlastného scenára dva dokumentárne filmy, venované životným osudom Alojza Chvasteka (Spomienka na monarchiu, 1989; Alojz Chvastek z Terchovej, 1991). V týchto pôsobivých snímkach účinkovali okrem hlavného protagonistu deja aj ďalší Terhovci. Vo svojej rodnej obci nakrútil Ondruš i filmovú esej o Jasličkovej pobožnosti (1992), ktorá sa v Kostole sv. Cyrila a Metoda koná pravidelne na sviatok Božieho narodenia už 40 rokov.

„Vždy, keď bolo len trochu príležitosti, doniesol som filmárov do mojej rodnej dediny. Chcel som, aby sa meno Terchovej dostalo na výslnie nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí... Nezabudnuteľnou spomienkou ostáva práca na príprave priameho

televízneho prenosu z historického prvého ročníka Cyrilometodských dní v Terchovej, ktorý sa konal v júli 1990. Akoby sa dalo zabudnúť na organizovanie a réžiu tohto prenosu, slávnostnú Cyrilo-metodskú svätú omšu, výstavbu križa na Oravcovom...“ (V. Ondruš, 1994)

Nemožno obísť ani Ondrušove angažovanie sa a zásluhy v prospech myšlienky slovenskej štátnej samostatnosti. Režijné je podpísané pod niekoľkými publicistickými programami, ktoré v rokoch 1991 – 1992 odvysielala Slovenská televízia (Korene, Za zvrchované Slovensko, Krahule – stred Európy, Boli sme chvíľu preč a iné). V októbri 1992 sa stal riaditeľom Slovenskej filmovej tvorby, neskôr generálnym riaditeľom Štúdia Koliba v Bratislave (funkciu vykonával

do roku 1998).

Ak sa pozeráme na prácu kameramana optikou posolstva jeho roboty, potom nám vychádza, že je sprostredkovateľom krásy. Tej realistickej, ale aj a najmä tej zázračnej, ktorá fascinuje svojou neopakovateľnosťou, neodolateľnosťou a nesmrteľnosťou. V naznačených troch polohách poskytuje vnímavému pozorovateľovi vzrušujúce magické zrkadlo, ktoré nepozná svoju prednú ani zadnú časť. Filmár Vladimír Ondruš sa roky rokúce vytrvalo snažil naplniť obsah a zmysel týchto slov.

**Zbohom, Vlado, a odpočívaj v pokoji.
Češ' Tvojej pamiatke!**

Peter CABADAJ

PRED ROKOM ZOMREL VLADIMÍR KRIŽO

Vladimír Križo s priateľom
Petrom Cabadajom

Dňa 14. júla 2015 uplynie rok od smrti spoluzakladateľa našich novín Vladimíra Križa. Tento regionálny historik, organizátor športového a kultúrneho života, turistický sprievodca a publicista patrí medzi popredné osobnosti novodobých dejín Terchovej.

Pripomeňme, že v 50. a 60. rokoch minulého storočia sa významne podieľal na vzniku organizovaného športu v rodnej obci (futbal, lyžovanie), Jánošíkových dní, rôznych športových a kultúrnych podujatí. Takmer štvrtstoročie pracoval v Horskej záchrannej službe (1964 – 1988), ako dlhoročný fundovaný turistický sprievodca zásadným spôsobom prispel k širokospektrálnej propagácii Terchovej, Jánošíkovho kraja a Malej Fatry. V spolupráci s Jozefom Gargulákom a ďalšími odborníkmi pripravil na vydanie viacero populárnych knižných turistických sprievodcov. Začiatkom jari 1990 nechýbal pri zrode novín Terchová, do ktorých pravidelne prispieval článkami

reflektujúcimi pozoruhodné kapitoly z dejín obce (medzivojnové, vojnové a povojnové udalosti, cestovný ruch, šport, folklór, spoločenský život a iné). Ako pamätník, zdatný publicista a vlastník unikátneho obrazového archívu dlhodobo participoval na rôznych edičných projektoch (knižky, bedekre, pamätnice, bulletiny, katalógy, prospekty, mapy, kalendáre, pohľadnice). Spoluautorom je podpísaný pod vôbec prvou monografiou obce Terchová, ktorá vyšla na sklonku roka 2003. Medzi početnými priateľmi a známymi z mnohých kútov Slovenska mal povest' žijúcej kroniky Jánošíkovho kraja. Pri príležitosti 80. výročia narodenia mu bola za celoživotné zásluhy udelená Cena Obce Terchová (2008). Zomrel v Terchovej vo veku 85 rokov. Pochovaný je na cintoríne v rodisku.

Osobnosť Vlada Križa zarezonuje aj počas blížiacich sa Cyrilometodských dní. Vo štvrtok 2. júla večer sa na Obecnom úrade v Terchovej uskutoční program Boli sme prví v republike!, venovaný štvrtstoročnici vzniku týchto novín.

-pc-

Spoluzakladatelia novín TERCHOVÁ

zľava: páter Jozef ŠABO SVD, Milan MORAVČÍK st., Jozef GARGULÁK a Vladimír KRIŽO už zasadať v "nebeskej" redakčnej rade. V týchto dňoch sa k nim pripojila aj pani Alicka BEZÁKOVÁ.

O FILME, KTORÝ PRESLÁVIL TERCHOVÚ

Pred 80 rokmi bol nakrútený druhý celovečerný hraný film o legendárnom zbojníkovi Jurajovi Jánošíkovi. Pod taktovkou známeho českého režiséra Martina „Mac“ Friča stvárnil titulnú rolu nezabudnuteľný, vtedy ešte iba mladý začínajúci herec Paľo Bielik. 76-minútový čiernobiely film, nakrútený na klasický formát, patrí bezpochyby medzi najvýznamnejšie diela súvekej stredoeurópskej medzivojnovkej kinematografie. Prenikavý úspech zožal aj na IV. medzinárodnom filmovom festivale v Benátkach. Len v roku uvedenia snímky Jánošík (1936) ju videlo takmer 100 miliónov divákov; do roku 1980 film primietli v 32 štátoch sveta! O takom niečom sa môže dnešným našim tvorcom len snívať. Poďme však pekne po poriadku.

Zásluhou bratov Siakelovcov – krajanov žijúcich v Amerike – , ktorí nakrútili prvého Jánošíka (1921), sa Slovensko zaradilo medzi 10 krajín sveta, ktoré vyrobili v nemej ére dlhometrážny hraný film. V roku 1995 bola táto snímka zapísaná do Reprezentatívneho zoznamu svetového kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO! Necelých 15 rokov po bratoch Siakelovcoch prichádza s druhou verziou filmového spracovania zbojníckej legendy M. Frič – už vtedy jeden z najzamestnanejších i najúspešnejších českých režisérov. Ako literárna predloha mu poslúžila hra Jiřího Mahena Jánošík z roku 1910. Dramatik v nej príznačne kladie dôraz na legendárne prvky a motívy, ktoré majú s historickou vernosťou pramálo spoločného. Do slovenčiny spomínanú hru preložil významný básnik a spisovateľ Martin Rázus. Na našich javiskách ju po roku 1918 našťudovali viaceré ochotnícke divadelné súbory.

Kým ideový zámer nemého filmu bol celkom otvorene deklarovaný na plagáte myšlienkou „Jánošík je symbolom boja slovenského ľudu proti maďarskému zemanstvu, ktoré slovenský ľud utláčalo a držalo v putách“, v prípade Fričovho diela nastáva zmena. Nejde až tak o boj s Maďarmi, ako skôr o filmovú oslavu telesnej majestátnosti, ktorá sa – snímaná zo žabej perspektívy – dotýkala takmer nebies. V naznačenom duchu vyznieva aj pamätný slogan z plagátu: „Jánošíka nemôžete zabiť. Jánošík je sloboda a sloboda je večná.“

HVIEZDNY TVORIVÝ TÍM

Fričov snímku producentsky zabezpečovala brnianska spoločnosť Lloyd film, ktorá bola predtým okrem iného aj distribútorom úspešného Plickovho projektu Zem spieva (1933). Film Jánošík sa nakrúcal v priebehu roka 1935 nielen v Terchovej, ale i na iných miestach Slovenska a v pražských ateliéroch. Na realizácii diela sa podieľal vskutku hviezdny česko-slovenský tvorivý ensemble (herci A. Bagar, J. Borodáč, J. Marvan, T. Pištěk, J.

Plachta, kameraman F. Pečenka, producent K. Hašler, hudobný skladateľ M. Smatek, architekt Š. Kopecký, choreograf J. Jenčík, dramatik J. Mahen, spisovateľ Š. Letz, filmár, knižný grafik a prekladateľ I. J. Kovačevič). Menej sa už vie a hovorí o významnom vkladu Matice slovenskej a jej pracovníkov. Zberateľ ľudových piesní v MS, fotograf a kameraman Karol Plicka pomáhal pri tvorbe scenára, poskytol režisérovi Fričovi vlastný výber typov ľudových postáv a odporučil mu svoje herecké objavy – už spomínaného protagonistu hlavnej úlohy P. Bielik a Zlatu Hajdúkovú, ktorá stvárnila postavu Aničky. Na mladého, dva metre vysokého policajta Bielik a prvý raz Plicka natrafil počas IX. celoslovenských divadelných závodov v Martine (dnešná Scénická žatva). Účinkoval v Kubániho dráme Hôrni chlapci, ktorú našťudoval ochotnícky divadelný súbor zo Senice pri Banskej Bystrici. Traduje sa, že Bielik do svojej prvej, a hneď osudovej filmovej role nastúpil rovno z policajnej uniformy. Oveľa rokov neskôr si zaspomínal, ako ho pri konkurze vyzliekli do pása, „obzerali mi hrudník, zuby, rozkázali mi behať, skákať a hádzať polená. Istotne to patrilo k veci, ale mne ani po odstupe času nevymizli z pamäti isté súvislosti s výberom ťažného koňa na jarmoku.“ Na druhej strane treba objektívne priznať, že zvolené kritériá výberu titulnej postavy sa osvedčili, lebo „Bielik nebol hercom, ale typom, ktorý dokumentoval atletické schopnosti a harmonizoval s dobovou predstavou drsného horalského zjavu“.

Vráťme sa však ešte k matičnému vkladu do pertraktovaného filmového opusu. Mladý tajomník Umeleckého odboru MS, všestranný

tvorca a rozhladený kunsthistorik Jozef Cincík, ako Fričov umelecký poradca, pripravil návrhy kostýmov, niekoľkých scén a participoval aj na finálnych štúdiových prácach vo filmových ateliéroch na Barrandove. Pripomeňme ešte, že Plickov pôvodný zámer nakrútiť v druhej polovici 20. rokov minulého storočia, v spolupráci s MS, vlastný autorský film o Jánošíkovi (s poetickým názvom Dvanásť bielych sokolov) pre nedostatok financií nevyšiel.

NAKRÚCANIE PREŽÍVALI TERCHOVCI S HRDOŠTOU

Okrem krásnej prírodnej scenérie nachádzame vo Fričovom Jánošíkovi aj ďalšie výrazné „terchovské stopy“. Účinkuje v ňom chýrna muzika predníka Františka Baláta, postavu Janka stvárnil miestny rodák Filip Dávidík, považovaný za vôbec prvého česko-slovenského detského filmového herca. Režisér si ho všimol pri prechádzke po dedine. Filip práve okopával zemiaky a peháva tvár malého chlapca Friča tak zaujala, že ho musel vo svojom filme mať...

Obyvatelia Terchovej, prežívajúci nakrúcanie diela o svojom slávnom rodákovi s patričnou hrdošťou, vychádzali filmovému štábu maximálne v ústrety. V spomienkach pamätníka Jána Hanuliaka (1921 – 2000), ktoré zachytil jeho syn Vladimír, sa môžeme dočítať aj tieto riadky: „Chlapi a chlapci z Terchovej nosili filmárom náradie (kamery, osvetlenie, rôzne stojany atď.). Denne nám chlapcom platili po päť korún, no keď sa chodilo po kopcoch a skalách, dali i 10 korún. Na vrchu Oblaz sa natáčalo asi tri dni

obesenie Jánošíka. Nakrúcanie najviac sťažovalo počasie. Zábery obesenia brali kameramani tak, aby v pozadí bolo vidieť Tieňavu, Sokolie a úplne vzadu Stohový Grúň, Chlieb a Kriváň. Podľa rozhodnutia panstva mali byť pri vešaní Jánošíka (na výstrahu) prítomní poddaní. Keď sa mala táto scéna nakrúcať, stačilo v Terchovej a Zázrivej vybuchovať, že potrebujú hodne ľudí na filmovanie, ale oblečených v starosvetskom terchovskom a zázrivskom kroji. Mali ste vidieť, koľko mužov a žien prišlo – muži v plátenných alebo súkenných nohaviciach, odetí v širokých plátenných košeliach, s klobúkom a huňou, obutí v krpcoch. Niektorí mali so sebou aj valašky a kapsy z plátna. Ženy prišli v starých plátenných šorcach, so starosvetsky uviazanými šatkami, obuté v krpcoch. Asistenti, ktorí týchto ľudí pripravovali na filmovanie, už nepotrebovali nijaké ďalšie rekvizity... Terchovčanom a Zázrivčanom za vystupovanie a za oblečenie dobre zaplatili."

Príbeh filmového rozprávania o zbojníckom kapitánovi, podobne ako v prípade snímky bratov Siakeľovcov, odkazuje na legendu. Z hľadiska dejovej línie majú teda obidva filmy veľa spoločných znakov. Základný rozdiel spočíva v osobnostnom vymedzení hlavného protagonistu. Frič svojho Jánošíka zobrazil ako vyhraneného rebela a smelého, nebojácneho muža, čo korešponduje so zaužívanou predstavou klasického romantického hrdinu. Umocňujú to aj piesne chudobného ľudu, ktoré oslavujú činy „svojho“ zbojníka. Vďaka premyslenému strihu dostal film vo viacerých dôležitých častiach potrebnú dynamiku a spád. Už úvodné zábery, snažiac sa autenticky vyjadriť vtedajšiu biedu a útlak, prezrádzajú citlivé umelecké videnie a zmysel pre priamočiare dynamické rozprávanie. Experimentátorský prístup sa naplno prejavil najmä v závere snímky. Najdramatickejší účinok

a pnutie vzbudzuje nezabudnuteľný Jánošíkov odzemok pod šibenicou. Kamera ho dosiahla prudkými strihmi záberov na hlavnú postavu, jej tancujúce nohy a visiaci hák, aby sa nakoniec zastavila pri skoku Jánošíka naň. Takto nakrútenú sekvenciu v krajne hektickom tempe a nasadení česko-slovenský film dovtedy nepoznal. V scéne popravy sa tancujúci hrdina dostáva až do akéhosi transcendentného stavu, keď sa telo obete mení na telo vrcholového športovca...

JÁNOŠÍK ZVÍTĀZIL

Traduje sa, že Jánošík bol na vysoko prestížnom filmovom festivale v Benátkach (najstaršom na svete) uvedený aj napriek silnému odporu Maďarov. V tejto súvislosti bude azda najvhodnejšie, keď si zalistujeme v súvekej periodickej tlači. Tak napríklad Národné noviny uverejnili 3. septembra 1936 text s príznačným názvom Jánošík zvíťazil. Autor v ňom okrem iného píše: „Tisíce Slovákov, ktorí sa pred nedávnym kochali pohľadom na tento pekný slovenský film, sotva vedia, akú krížovú cestu musel tento film podstúpiť v cudzine, aby sa dostal pred tamojšie obecnstvo. Každoročne býva v Benátkach usporiadaný filmový festival, kde premietajú dobré filmy, ktoré predtým zvláštna komisia vybrala. Tohto roku z filmov z Československa zaradila aj film Jánošík. Nik u nás nebude pochybovať, že právom, lebo jeho umelecké hodnoty ho predurčujú k tomu, aby sa dostal aj na medzinárodné fórum. Ale toto nebolo po chuti Maďarov. Ich zástupca urobil všetko možné, aby tento film nepremietali. Urobil tak z pochopiteľných príčin. Vo filme maďarská šľachta a jej panoši sú zobrazení v pravom svetle, a toto nie je pre nich ani trochu lichotivé. Maďari radi trúbia do Európy, že sú národom rytierskym, z filmu sa však ukazuje niečo iné. Nie preto, že by

film tento sledoval nejakú politickú tendenciu, ale preto, lebo zobrazuje verne skutočnosť, ako to u nás vyzeralo za panstva Maďarov. Preto sa maďarský zástupca usiloval, aby usporiadatelia tento film nedovolili premietiť. Jeho zárok vďaka osobným stykom mal na počiatku úspech: film nemali premietiť. Na tento zárok, ktorý nebol ani trochu vedený motívmi umeleckými, ale politickými, bolo treba primerane odpovedať. Na zakročenie nášho diplomatického zastúpenia v Taliansku sa film predsa len premietal – a mal úspech. Páčil sa tak umeleckej kritike, ako aj širokému obecnstvu."

Dobová slovenská publicistika všeobecne považovala film Jánošík za slovenský titul, hoci snímka bola nakrútená v českej produkcii. Popri zvolenej tematickej látke argumentovala aj tým, že sa v diele hovorí výlučne v slovenskom jazyku. Historickou skutočnosťou navždy zostane, že išlo o zriedkavý prípad česko-slovenskej tvorby a vzájomnej spolupráce v medzivojnovom období 20. storočia.

Záverom treba pripomenúť, že po obrovskom domacom i medzinárodnom úspechu filmu

Jánošík sa Terchová a jej okolie stali vyhľadávaným miestom, ktoré so železnou pravidelnosťou začali popri turistoch navštevovať aj výtvarníci, básnici, spisovatelia, filmári, fotografi. Umelci, vedci, intelektuáli tu okrem inšpirácie hľadali odpovede na otázky o zmysle a poslaní ľudovej tradície, poukazovali na hodnoty, ktoré jednoduchý slovenský človek vyznával. Od tých čias nastal všestranný rozvoj Jánošíkovho kraja, ktorý je dnes renomovaným strediskom cestovného ruchu, folklóru, kultúry, zimných športov – nehovoriac už o stovkách rôznych dlhometrážnych, televíznych, dokumentárnych a iných filmov, ktoré sa v ňom nakrútili.

Peter CABADAJ
Foto - zdroj internet

POZNÁMKA: Pri príležitosti 80. výročia vzniku sa legendárny film Jánošík premietne počas tohtoročných Jánošíkových dní. Diváci si ho budú môcť pozrieť v sobotu 1. augusta od 15.00 h v Kultúrnom dome Andreja Hlinku v Terchovej. Srdečne vás pozývame!

TERCHOVSKÉ DETI OČARILI ŽILINU

Komorný orchester Akadémie muzika z Terchovej je mladé hudobné teleso, ktoré vzniklo v marci tohto roku. Je to mimoriadny počín, pretože väčšina obcí a veľa miest nemá svoj klasický sláčikový komorný orchester. Stretávajú sa v ňom zaničení ľudia rôzneho veku a povolání, ktorých spája láska k hudbe.

Základ tvorí sláčiková sekcia, ktorú obohacujú klávesové nástroje, gitara a perkusie. Od začiatku spolupracuje orchester s Terchovským detským spevokolom, pod vedením pedagogičky Zuzany Patrnčíakovej, a triom sólistiek Veronikou Zajacovou, Hankou Dávidíkovou a Ivankou Moravčíkovou. Spojenie muzikantov rôzneho naturelu zaujímavovo ovplyvnilo repertoár zoskupenia. Ten tvoria klasické diela, populárne piesne aj tvorba inšpirovaná terchovským folklórom. To znamená, že popri J. S. Bachovi alebo Leonardovi Cohenovi odzneli aj Terchovské riekanky pre zbor, sólo a orchester z tvorivej dielne dirigenta súboru Vladimíra Moravčíka. Organizačným vedúcim orchestra je Andrej Dostál. Ansámbl je otvorený nadšencom každého veku, ktorí vedia čítať noty a majú chuť si zahrať či zaspievať.

Terchovský detský spevokol pôsobí pri Základnej škole s materskou školou Adama Františka Kollára v Terchovej; jeho umeleckou vedúcou a zároveň korepetitorkou je Zuzana Patrnčíaková. Spevokol je pokračovateľom známeho detského zboru Sedmíkrásky, ktorý založili Janka a Rudolf Patrnčíakovci. Jeho tvorba zahŕňa všetky hudobné žánre, vrátane duchovnej piesne. Teleso účinkuje na rôznych významných podujatiach v obci Terchová (veľkonočný koncert Poďakovanie za lásku, Deň matiek, Deň otcov, Pocta slovenským skladateľom a spisovateľom, Rok Ľudovíta Štúra, Úcta k starším, Adventný koncert, vianočné koncerty). V Terchovskom detskom spevokole spieva 80 detí z našej obce.

Zakrátkyčas predstavil komorný orchester Akadémie muzika spolu s Terchovským detským spevokolom a sólistkami na troch zaujímavých koncertoch. Premiérovým bolo účinkovanie v rámci hudobno-poetického pásma pri príležitosti 200. výročia narodenia Ľudovíta Štúra s názvom Dedičstvo otcov; uskutočnilo sa v nedeľu 29. marca 2015 v ZŠ a MŠ A. F. Kollára Terchová. Ďalšie vystúpenie tohto telesa sa konalo počas 11. ročníka veľkonočného koncertu Poďakovanie za lásku. Nadané deti s ďalšími účinkujúcimi ďakovali svätému Jánovi Pavlovi II. 12. apríla 2015 v Kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej.

A do tretice potešil Terchovský detský spevokol a Komorný orchester Akadémie muzika so svojimi sólistkami mamičky, babičky a ich rodiny 11. mája 2015. V ten deň sa v Mestskom divadle v Žiline konalo slávnostné kultúrne podujatie pri príležitosti Dňa matiek s názvom Otvorme srdcia matkám. Organizátormi podujatia boli primátor Mesta Žilina, Mestské divadlo, Dom Matice slovenskej Žilina, Únia žien Slovenska a Spolok slovenských žien Živena. Podujatie odvysielala TV Severka. Vďaka poctivej príprave a obetavému prístupu detí, rodičov, účinkujúcich aj vedúcich terchovskej výpravy bolo prvýkrát na tomto podujatí tak plno, že sa niektorí záujemcovia nezместili do sály (nemohli v nej ani stáť)! Program mladých umelcov z Terchovej zdvihol zo sedadiel prítomných divákov, ktorí svoje nadšenie dali najavo dlhotrvajúcim potleskom.

Vďaka pochvalným reakciám publika po každom z koncertov detí plánujú vedúci telies ďalšie vystúpenia. Najbližšie ich môžete vidieť a počuť v programe venovanom štvrtstoročnici vzniku novín Terchová s názvom Boli sme prví v republike! Podujatie sa bude konať 2. júna 2015 o 19.00 h v Terchovskej galérii umenia (obecný úrad) v rámci 26. ročníka Cyrilometodských dní v Terchovej.

Vladimír MORAVČÍK

Foto - František MUCHA

OBEČ TERCHOVÁ • BISKUPSKÝ ÚRAD ŽILINA • MIESTNE KULTÚRNE STREDISKO A FARSKÝ ÚRAD TERCHOVÁ
ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ • KRAJSKÉ KULTÚRNE STREDISKO V ŽILINE • CENTRUM PRE RODINU A MLÁDEŽ, n. o.

Kostol sv. Cyrila a Metoda ZÁVEREČNÝ GALAKONCERT

Finále XXVI. ročníka Cyrilometodských dní v Terchovej

5. júl 2015 o 16.00 h

účinkujú:

Ženský spevácky zbor
SVETA ZLATA MEGLENSKA SKOPJE, MACEDÓNSKO

ŠTÁTNY KOMORNÝ ORCHESTER ŽILINA
CANTICA COLLEGIUM MUSICUM MARTIN

Program: Michael Haydn / Missa Svi. Cyrilla et Methodii pre sóla, zbor a orchester
Zmena programu a účinkujúcich vyhradená

Oliver DOHNÁNYI, dirigent
Marianna GELENEKYOVÁ, soprán
Radoslava MIČOVÁ, mezzosoprán
Jozef GRAF, tenor
Lubomir POPIK, barytón
Štefan SEDLICKÝ, zbormajster
Marek ŠTRBÁK, organová spolupráca

www.terchova.sk www.terchova.fara.sk

CYRILOMETODSKÉ DNI
XXVI

ŠTVRTOK 2. 7. 2015

19.00 h

Terchovská galéria umenia (obecný úrad)

BOLÍ SME PRVÍ V REPUBLIKE!

Program venovaný štvrtstoročnici vzniku novín Terchová (1990 - 2015)

účinkujú:

**zakladatelia, dlhoroční prispievatelia
a podporovatelia novín**

**Peter CABADAJ, Milan OPALKA, Janko MIHO ml.,
Rudo PATRNČIAK, Marián ZAJAC**

hudobní hostia:

**AKADÉMIA MUZIKA, CHÓRUS II.,
Pavol CABADAJ, Martin DIKOŠ**

scenár, réžia:

Peter Cabadaj

PIATOK 3. 7. 2015

17.00 h

Vrch Oravcove

KRÍŽOVÁ CESTA

18.15 h

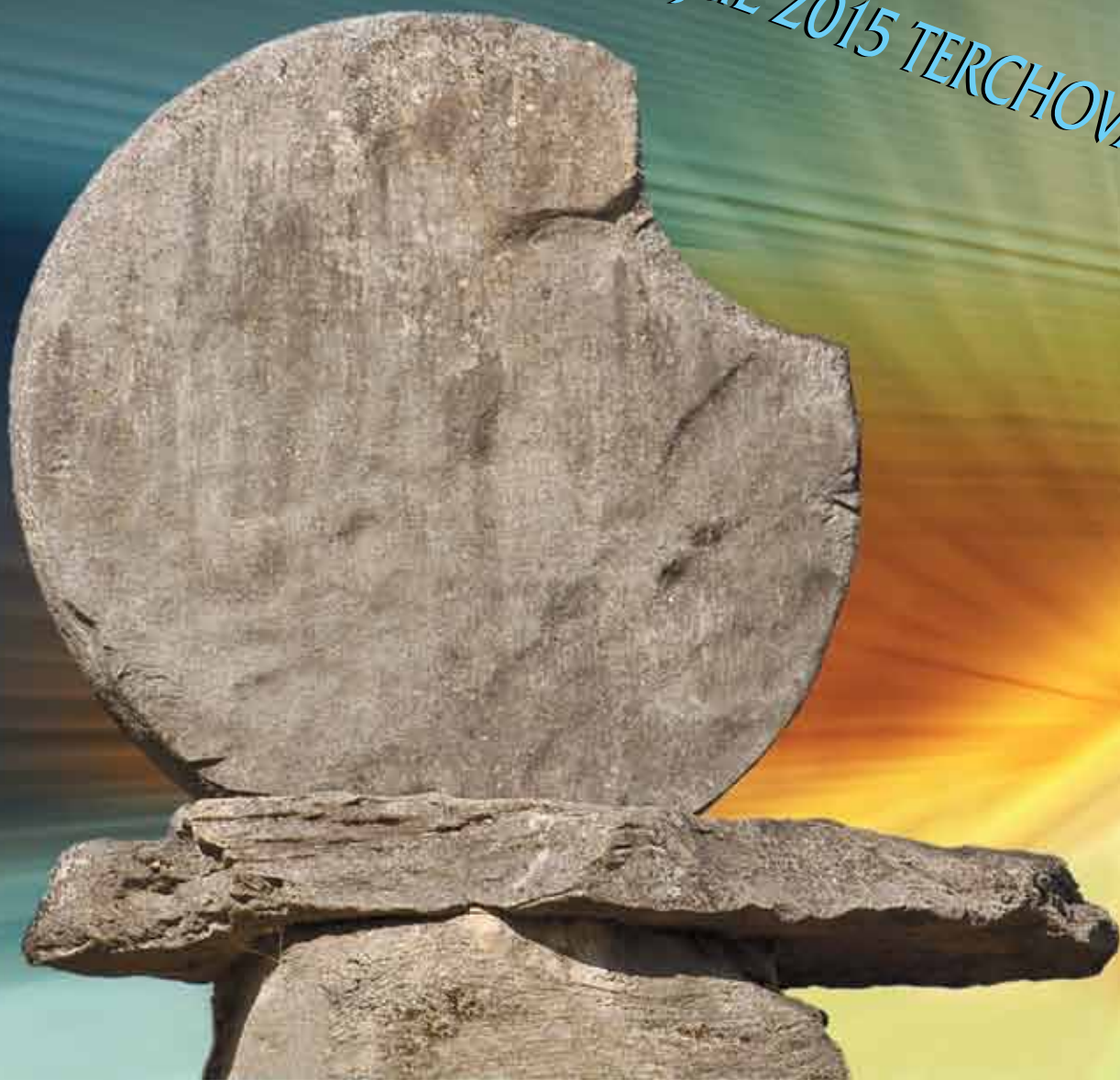
Kostol sv. Cyrila a Metoda

SVÄTÁ OMŠA v priamom prenose TV NOE

celebruje: **páter Martin Cingel, SVD**

**Za účasti kňazov a rehoľných osôb z Terchovej
(po sv. omši stretnutie s farníkmi)**

2.- 5. JÚL 2015 TERCHOVÁ

SOBOTA 4. 7. 2015

15.30 h

Námestie Andreja Hlinku

DYCHOVÁ HUDBA

OMŠEŇANKA z Omšenia

16.30 h

NEBESKÁ MUZIKA

World music z Terchovej

18.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda

LITURGIA

SV. JÁNA ZLATOÚSTEHO

celebruje:

vdp. dekan Emil Turiak

účinkujú:

Spevácky zbor MÁJ mesta Žiliny

19.30 h

VEČER MODLITIEB A SPEVOV TAIZÉ

SPRIEVODNÉ PODUJATIE

Terchovská galéria umenia (obecný úrad)

MEDZINÁRODNÝ MALIARSKY PLENÉR

UBS TERCHOVÁ 2010 - 2015 (výstava)

garant:

Umelecká beseda slovenská a MKS Terchová

POČAS TOHTO ROČNÍKA SI PRIPOMENIEME
PRVÉ VÝROČIE POLOŽENIA IKON
SV. KLIMENTA A NAUMA OCHRIDSKÝCH
V KOSTOLE SV. CYRILA A METODA

NEDEĽA 5. 7. 2015

8.30 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda

SVÄTÁ OMŠA

celebruje: **Mons. Michal Keblušek, dekan**

10.30 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda - vrch Oravcove

PROCESIA VERIACICH

účinkujú:

**terchovský ľud, Spojené muziky terchovské,
dychová hudba STRANIANKA**

11.00 h

Vrch Oravcove

CYRIL-METODSKÁ SVÄTÁ OMŠA

celebruje:

Mons. Ladislav Stromček, generálny vikár

13.30 – 15.30 h

Námestie Andreja Hlinku

POPOLUDNIE

S DYCHOVOU HUDBOU STRANIANKA

16.00 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda

ZÁVEREČNÝ GALAKONCERT

Finále XXVI. ročníka Cyrilometodských dní
v Terchovej

účinkujú:

**Ženský spevácky zbor „Sveta Zlata Meglenska“
(Skopje, Macedónsko)**

Štátny komorný orchester Žilina

Oliver Dohnányi, dirigent

Marianna Gelenekyová, soprán

Radoslava Mičová, mezzosoprán

Jozef Gráf, tenor

Ľubomír Popik, barytón

Cantica Collegium Musicum Martin

Štefan Sedlický, zbormajster

Marek Štrbák, organová spolupráca

www.terchova.sk www.terchova.fara.sk

CYRILOMETODSKÉ DNI XXVI

URBÁR TERCHOVÁ
POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO
RIEČNICA-HORNÁ TÍŽINA
POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO
CINGEL-ONDROŠ
PONGRÁČ, s.r.o.
Ing. Mikuláš JUNG

30. júl – 2. august 2015

JANOŠIKOVÉ DNI 53. ROČNÍK TERCHOVÉ

OBEC TERCHOVÁ,
ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
STREDISKO V ŽILINÉ,
KULTÚRNE

ŠTVRTOK 30. JÚL 2015

15.00 h Krajské kultúrne stredisko v Žiline, Makovičského dom
MUCHA, MUCHY, MUCHOVCI...

VERNISÁŽ VYSTAVY

účinkujú: bratia Muchovci

17.30 h Kultúrny dom Andreja Hlinku

POZDRAV Z TERCHOVEJ

KOMORNÝ PROGRAM + PREMIÉTNUTIE FILMU

NAJSTARŠÍ TERCHOVSKÝ MUZIKANT

účinkujú: Ťažká muzika z Terchovej, Trio z Chotára, LH Martinky Bobáňovej,

TM a ŽSS Púpov, Vlčnovské búdové umelkyne & CM Čardáš,

Helena Zahradníková & Roman Brienik, Samko Brezný, Alojz Mucha,

LH Janka Rybára, FS Rozsutec, Ženy spod Rozsutca

scenár: Ondrej Demo, Rudolf Patrnáček

režia: Rudolf Patrnáček

(V spolupráci so SRo - štúdio RTVS Banská Bystrica; program v priamom prenose RTVS)

vstupné: 3 €

PIATOK 31. JÚL 2015

Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami

15.00 – 15.25 h Závadské ženy

15.35 – 16.30 h FS Drevár z Krásna nad Kysucou

17.00 – 18.30 h Amfiteáter Nad bôrami

PRAMIENKY BUDÚCNOSTI

DETSKÝ PROGRAM

účinkujú: folklórne súbory Terchovec, Chotár,

detské folklórne súbory Terchovček, Chotárnik

moderátorka: Eva Struháňanská

scenár, režia: Miloš Bobáň, Veronika Hajasová

vstupné: 3 €

18.30 – 19.30 h Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami

NEBESKÁ MUZIKA

WORLD MUSIC Z TERCHOVEJ

20.30 h Amfiteáter Nad bôrami

„TERCHOVÁ, TERCHOVÁ, OKRÚHLE MESTEČKO...“

TERCHOVSKÝ GALAPROGRAM

účinkujú: terchovské muziky Vila Meška, Z dolniakov,

Púpov so ženskou speváckou skupinou,

ľudové hudby z Lutiš, Janky Duranovej,

Ťažká muzika, Trio z Chotára, Nebeská muzika,

Terchovské žieničky a terchovski dôchodci,

ženské spevácke skupiny Tišina, Podolie,

Ženy spod Rozsutca,

folklórne súbory Chotár, Terchovec, Rozsutec

moderátorka: Silvia Pekarová

scenár, režia: Vincent Krkoška

23.00 h Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami

EMINENT

LUDOVÁ VESELICA

SOBOTA 1. AUGUST 2015

10.00 h RIC TERCHOVEC

PETER ŠVEC & ŠTEFAN TLACHÁČ

VERNISÁŽ VYSTAVY

kurátor: Peter Cabada

Šapitó pod amfiteátrom Nad bôrami

10.00 – 10.25 h LH bratov Balvoňovcov

10.30 – 10.55 h MSS Lidovec zo Solčian

11.05 – 11.25 h Nadšenci terchovskej muziky z Dolniakov

11.35 – 12.30 h Hnojňane z Mihaľovce

13.00 – 14.30 h Amfiteáter Nad bôrami

RAPOTANKY

PROGRAM DETSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV

ZO ŽILINSKEHO KRAJA

účinkujú: detské folklórne súbory Turiec z Martina,

Pramienok z L. Mikuláša, Sliacanka z L. Sliacov,

Gorai z Hladovky, Slniečko zo Starej Bystrice,

Cipovčička zo Žiliny, Terchovček

odborná spolupráca: Miroslava Palanová

inspičientky: Michaela Košová, Simona Dikaszová

moderujú: deti zo súborov

14.45 – 16.15 h Amfiteáter Nad bôrami

SENIORI V. NADŠENIE, RADOSŤ, KRÁSA ...

účinkujú: Senior klub Družba z Trenčína,

Kubánkov sen z Bratislavy,

FS Senior Všetec z Dubnice nad Váhom,

Folklórny klub Omladina z Košíc,

Tanečnice z Lučnice – seniorky z Bratislavy,

Železiaristi – Žezlo z Košíc,

FS Vagonár – Stará škola z Popradu,

FS Magurák z Kažmarku, FS Ekónóm – seniorky z Bratislavy,

FS Oravan – seniorky z Nižnej na Orave,

FS Gymnik – seniorky z Bratislavy,

FS Oprásené krpce zo Žiliny, Hnojňane z Mihaľovce,

Muzická spevácka skupina z Chrenovca-Brusna,

Lojzo Šotega a spol. z Michaloviec,

Pavol Liščák, Vladimír Michalec, Pavol Ježík, Emil Trgňa,

Štefan Šadovský, Imro Oravec, Alino Špaček a ďalší

námet, scenár, realizácia: Alojz Špaček

asistenti realizácie: Naďa Čermáková a vedúci súborov

vstupné za dvojprogram: 3 €

POD ZÁŠTITOU MINISTRA KULTÚRY SR MAREKA MAĐARIČA

8.30 h Kostol sv. Cyrila a Metoda

SVATÁ OMŠA

ZA NOSITEĽOV ĽUDOVÝCH TRADIÍ

10.00 h Areál pred obecným úradom

„A VERU POŠIBAJ KONÍČKA VE VOZE“

KONSKÝ VOZOVÝ SPRIEVOD

príprava: Jaroslav Lysčan

scenár, režia: Ján Miho

11.00 – 11.30 h Areál pod sochou Juraja Jánošíka

ISTANBUL SIS GENÇLIK VE SPOR KULUBÜ DERNEĞİ

(TURECKO)

11.45 – 12.15 h

HNOJŇANE Z MIHAĽOVCE

12.30 h

„KONÍČEK SIVASTÝ, PRENES MA CEZ MOSTY...“

PRESTAVOVANIE FURMANOV A MUZIK

moderátorka: Olga Baránková

scenár, režia: Ján Miho

14.30 h Amfiteáter Nad bôrami

PRECHÁDZKY PO KRAJI

FINALE 53. ROČNÍKA JANOŠIKOVÝCH DNI

POD ZÁŠTITOU

PREDSEDU ŽILINSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA JURAJA BLANÁRA

účinkujú:

Terchovská muzika Vila Meška,

folklórne súbory Rozsutec zo Žiliny, Kriváň z Turian,

Račan z Oščadnice, Skorušina z Liesku,

Vrbové prútie z Liptovského Mikuláša, Carpathians Project;

Pozdrav z Kysúc: Helena Zahradníková & Pavol Kužma;

host: FS Šarišan

moderátor: František Wroško

scenár, režia: Peter Cabada

POVAŽSKÉ MÚZEUM V ŽILINE

EXPOZÍCIA JANOŠIK A TERCHOVÁ

BUDOVÁ OBECNÉHO ÚRADU

21. júl – 9. august

JANOŠIK V ĽUDOVOM VÝTVARNOM UMENÍ

VÝSTAVA Z MUZEÁLNYCH A SÚKROMNÝCH ZBIEROK

REZBAROV Z TERCHOVEJ, ŽILINY A OKOLIA

garant: Považské múzeum v Žiline

SPOMIENKY NA RODISKO

V stredu 15. júla uplynie 75 rokov od narodenia významného muzikanta, speváka, rezbára, ľudového rozprávača, tanečníka, herca, svetobežníka, čestného občana našej obce Viliama Meška. Samozrejme, toto jubileum zarezonuje aj počas pripravovaných Jánošíkových dní. K početnému zástupu gratulantov sa v predstihu pripája i redakcia novín Terchová, ktorá oslávencovi vinšuje do ďalších rokov pevné zdravie, rodinné šťastie, neutíchajúci životný elán a čo najviac návratov do rodného kraja.

Muzika Vilo Mešku

Spomienky na rodnú Terchovú začnem, ako hádam každý, od detstva. Nebolo bohvieako bohaté, ale o to veselšie. Pamätám si na krásny dedinský život so všetkým, čo k nemu patrí. Malé domčeky bez plotov, s malými maštalikami a humnami, usporiadané polia... Počujem zvuky tohto kraja, v ktorom všetko ako keby hralo; či už to bol cvengot zvoncov, alebo hlas píly a kováčskej vyhne ujca Cingela, ktorý sa niesol dedinou. Chodili sme na skalné hrušky, jedli kormany, zbierali pacháre a rôzne

iné lesné plody. Vtedy si ešte ľudia pri robote pospevovali – najmä dievky. V každom domčeku sa niečo dialo, robilo, tvorilo. V jednom sa robili šaflíky, v druhom šindle, v treťom sa plietli košíky, vo štvrtom tkalo súkno, v piatom šili papuče a v tom našom sa okrem iného hralo, spievalo a tancovalo. Do tanca sme boli traja chlapci a tri dievčatá. Viedol nás k tomu otec – veľmi zábavný človek. Volali ho Cirkáš Mihuliakov.

V Terchovskej doline vo všetkých osadách, čo do nej patrili, boli krásne zvyky ku všetkým udalostiam; či už išlo o svadby, Vianoce, Veľkú noc, fašiangy a iné. Proste o všetkom sa dalo spievať a ja stále tvrdím, že tí Taliani, ktorí pracovali v Štambroku, to odkukali od nás. Potom to doniesli do

Talianska, a tak vznikla opera alebo opereta... Pamätám si, keď dievky chodili na bielo do kostola v športových vrzgajúcich čizmách a mládenci mali, akoby na oplátku, nesmierne na bok čiapky. Aj keď sa o týchto chlapoch hovorilo, že sú drsní, poznačení jánošíkovskou tradíciou a nebojácnosťou, išlo o veľmi citlivých ľudí. Na tomto mieste spomeniem ženy, ktoré mimoriadne dbali o svojich potomkov. Možno je to aj tým, že celá naša Jánošíkova dolina je silne kresťanský založená. Nasvedčuje

tomu i krásny kostol a všetko, čo sa v ňom odohráva.

Aj o mne sa po prvýkrát hovorilo práve v kostole. Pán farár ma na kanclí pochválil, že som sa mu pekne pomodlil. Mal som päť rokov a on nás našiel pri odbavovaní koledy so staršou sestrou samých doma...

V celej oblasti sa dodržiavali kresťanské zákony, či išlo o piatky, pôst, advent. Počas tohto obdobia neboli nijaké zábavy, ale my, malí betári, sme to porušovali tým, že sme si dali struny na hrebene a takouto formou si zahrali; alebo sme si zahrali v pivnici. Keď bolo nejaké vážnejšie hranie mimo Terchovej, museli sme si pýtať povolenie od pána farára.

Medzi najzaujímavejšie zvyky patrili vohľady. Som rád, že som prežil to chodenie po večeroch a nociach s harmonikou či muzikou. Veru, bolo by o čom písať, keď sa človek kilometre nachodil a nakoniec mu dievka neotvorila, pretože tam už bol ktosi iný... Bola to krása počúvať po večeroch spevy dievok a mládencov, ktoré sa rozliehali celým krajom. Nepočítne veľakrát som hral na svadbách a iných zábavách. Dodnes si presne pamätám pesničky chlapov a žien, ktoré s obľubou spievali. Museli sme vedieť zahrať všetky pesničky, keby nie, tak by bolo s nami zle-nedobre. Aj keď sme sedeli na pántoch, ktoré boli dosť vysoko, vyšší terchovskí chlapi by na nás boli ľahko dočiahli...

Ako desaťročný som išiel prvýkrát vystupovať v kroji do Bratislavy, a tak sa mi voľakedy zdalo, že sa v tom kroji do Terchovej aj vrátim. Akosi som si však zvykol na dolniacky život. I keď som profesionálne tancoval, spieval a filmoval, vrátil som sa naspäť k svojim husliam, heligónke a rezbárskemu dlátu. Ako muzikant, najmä však ako dvorezbár som pochodil kusisko sveta a vždy som hrdo reprezentoval rodný Jánošíkov kraj.

Vilo MEŠKO,
Fotoarchív MKS Terchová

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach našich novín stručné profily popredných osobností Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia až do dnešných čias. V poradí päťdesiatou piatou osobnosťou v rámci tohto dlhodobého seriálu je Václav Mucha.

Václav MUCHA

(14. 5. 1965 Žilina –)
kňaz-misionár, básnik

Pred niekoľkými týždňami sa vo výbornej fyzickej aj psychickej kondícii dožil svojej ťažko uveriteľnej päťdesiatky páter Václav Mucha, ktorý ako kňaz-misionár dlhodobo pastoračne pôsobí v Nemecku.

Po vychodení základnej deväťročnej školy v rodnej obci študoval na Strednom odbornom učilišti strojárskom v Považskej Bystrici, ktoré absolvoval úspešne zvládnutou maturitou. Strojárstvu sa však profesijne nikdy nevenoval, pretože mal diametrálne odlišné životné plány

a zámery. „Mojím najúprimnejším a plno vedomým rozhodnutím bolo vstúpenie do kňazského seminára v Bratislave, kde som v roku 1987 začal študovať teológiu. Keďže od roku 1989 mohli na Slovensku opäť účinkovať reholné spoločenstvá, stál som sa v roku 1990 členom Spoločnosti Božieho Slova (SVD). Po roku noviciátu, ktorý je prvým stupňom života v reholnom spoločenstve, som bol poslaný na dokončenie teologických štúdií do Nemecka, pričom tie v Bratislave som prerušil.“ (V. Mucha, 1995)

Václavove reholné sľuby, spojené s prijatím slávnosti diakonátu, sa konali 21. októbra 1995 vo veľkom seminárnom kostole SVD v nemeckom meste Sankt Augustin. Medzi množstvom prítomných nechýbali ani Václavovi rodičia, bratia a ďalší príbuzní, pátri Jozef Šabo, Peter Dikoš.... Po skončení slávnostnej svätej omše sa konala recepcia, v rámci ktorej zahrala a zaspievala ľudová hudba bratov Muchovcov. Majstrovstvo terchovských umelcov bolo zo strany početného a vďačného publika ocenené dlhotrvajúcim spontánnym aplauzom.

Niekoľko dní po kňazskej vysviacke sa V. Mucha na margo svojej budúcnosti vyjadril nasledovne: „Mám zámer odísť do misijného sveta, spoznávať ľudí, ich kultúru, tradície, aby som tak mohol ďalej odovzdávať kresťanskú vieru, ktorá sa stala nosníkom môjho osobného života. Svoju prácu by som chcel vykonávať nielen tak, ako som sa naučil v seminári a z teologických kníh, ale predovšetkým ako som to videl v rodnej Terchovej, kde viera ľudí a ľudová tradícia zaznievajú v čistej harmónii.“ (1996)

Presne pred 20 rokmi vyšla V. Muchovi básnická zbierka Luskanie v daždi (1995), ktorá bola siedmym zväzkom edície Terchovská poézia. Hoci sme sa poznali, netušil som, že sa Václav hrá so slovami a dáva im tvar vlastných vnútorných výpovedí. Cesta k poézii bola v jeho prípade

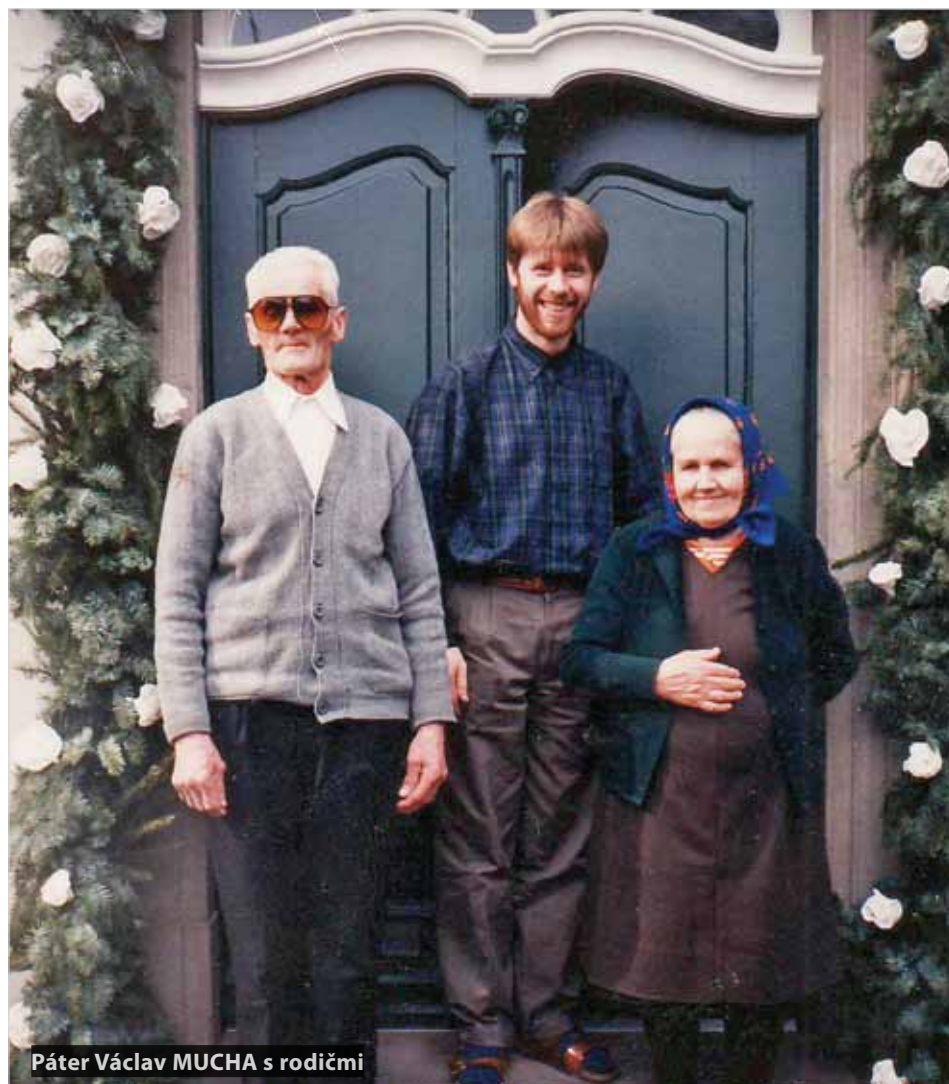

mimoriadne zložitá a popretkávaná všakovakými životnými rozhodnutiami. Ako je však v súvislosti s početnou Muchovskou rodinou genetickým pravidlom, tvrdý osobnostný naturel, univerzálny talent a neúnavná snaha sebarealizovať sa zapracovali aj u najmladšieho zo súrodencov. Dlhší časový interval hľadal adekvátny osobnostný výraz, prešiel viacerými pracovnými cestami, až ho nakoniec definitívne zvábil neodolateľný Boží hlas. Od toho okamihu Václav presne vedel, aký smer naberú jeho ďalšie kroky. Rozhodol sa vstúpiť dol služieb, ktoré sú v tom najpravejšom zmysle slova poslaním. Súčasne s uvedeným musíme jedným dychom doplniť, že ide o obzvlášť náročné a zodpovedné poslanie. Tu niekde už možno hľadať skutočnú podstatu Václavových vtedajších básnických odkazov. Útla knižka veršov Luskanie v daždi je výsostne intímny monológom mladého, hlboko veriaceho človeka, ktorý už dávnejšie pochopil, že vlastné hľadanie a objavovanie seba samého dospelo do kvalitatívne iného vývinového štádia. Výraznou mierou k tomu prispeli aj múry kláštorov, v harmónii s ktorými sa oddával meditáciám o opodstatnenosti osudového rozhodnutia a vzťahu k Najvyššiemu. Kláštorne podmienky, semináre či fary predstavovali na Slovensku výdatnú tvorivú oázu pre plejádu katolíckych básnikov rôznych generácií. Ich nekonečné dialógy s Bohom, poetické modlitby a silná vnútorná túžba prenikať do najtajnejších komnát ľudskej, ako aj vlastnej duše majú v kontexte slovenskej literatúry trvalé a nezastupiteľné miesto.

Do Epilógu zbierky Luskanie v daždi som napísal, že bude interesantné sledovať Václavovu ďalšiu básnickú cestu. Vyslovil som vtedy aj nádej, že s písaním neprestane a tak vydá svedectvo o vnútornom prežívaní nových skúseností z ďalšieho objavovania Božieho svetla a „odhalovania vlastnej tváre“. Pri najbližšej príležitosti sa Václava Muchu určite nezabudnem opýtať, či za tie roky niečo nenapísal.... Nateraz mu ale chcem v mene redakcie našich novín a kamarátov z Terchovej zavinšovať k nedávnomu životnému jubileu hojnosť Božích milostí, pevné zdravie a veľa energie do ďalšieho naplňovania svojho šlachetného poslania.

Ad multos annos, drahý náš Vaško!

Literatúra: Mucha, V.: *Luskanie v daždi*. Terchová: Miestne kultúrne stredisko 1995; „Som otvorený pre všetky kraje.“ *Rozhovor s Václavom Muchom*. In: Terchová, roč. 6, 1995, č. 11 – 12, s. 27 – 28; Huličiarová, E.: *Cesta ku kňazstvu*. In: Terchová, roč. 7, 1996, č. 7 – 8, s. 5.

Páter Václav MUCHA s rodičmi

NOVINY TERCHOVÁ MAJÚ 25 ROKOV!

Dátum 28. marec 1990 sa nezmazateľne zapísal do dejín terchovskej žurnalistiky. Práve vtedy vyšlo prvé číslo novin Terchová. Boli sme prví v Česko-Slovenskej federatívnej republike (tak sa v tom čase nazývala maša krajina), kto začal po Novembri 1989 vydávať dedinské periodikum. Odvtedy uzrelo svetlo sveta dohromady už 177 čísel (vrátane tohto), ktoré na svojich stranách priniesli nepreberné množstvo článkov, informácií a faktov. Naše noviny sa postupne stali akousi kronikou obce, zachytávajúcou a mapujúcou bohatý spoločenský, kultúrny, duchovný i športový život v Jánošíkovom kraji. Odhaľujú históriu, sledujú súčasnosť. Ich dvadsaťpäťročná púť je lemovaná entuziazmom mnohých tvorcov a prispievateľov, ako aj priazňou čitateľov z našej obce i spoza jej hraníc. V tomto a nasledujúcich dvoch číslach jubilujúceho periodika uverejníme reakcie, postrehy i želania 25 osobností, ktoré pravidelne prichádzajú do kontaktu s našimi novinami, čítajú ich, a tak spoluvytvárajú zaujímavý príbeh zvaný Noviny Terchová.

VÁŽENÁ REDAKCIA!

Vždy, keď sa mi dostanú do rúk – aj v elektronickej podobe – vaše noviny, doslova ich nepustím z rúk. Dýchajú nielen mojim blízkym rodným krajom. V pozadí cítim tóny terchovskej muziky, cvengot ovčieho stáda či vôňu čerstvej žinčice; ale dýchajú

aj novosťou, aktualitami, ľudským teplým slovom, množstvom kultúrnych aktivít, ako i každodenným životom. Žičím tomuto striebornému jubilatovi, aby si svoju identitu, oslovujúcu každého bez rozdielu, zachoval aj do budúcich rokov a desaťročí!

Mons. Viliam Judák
nitriansky diecézny biskup

Obecné noviny Terchová už celé štvrtstoročie vstupujú do domácností obyvateľov malebnej obce Terchová a prinášajú občanom cenné informácie o dianí v obci i jej okolí. Vďaka autorom článkov a rubriík vytvárajú noviny priestor pre regionálny rozvoj a zachovanie ďalšieho kúska vzácnej terchovskej kultúry a histórie. Moja vďaka

a uznanie patrí Miestnemu kultúrnemu stredisku Terchová a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na 25 rokoch života obecných novin. Prajem mnoho tvorivých a podnetných článkov, vždy pripravených a zanietenejších redaktorov a veľa spokojných čitateľov. Verím, že občania si budú listovať obecnými novinami Terchová aj o ďalších 25 rokov.

Ing. Juraj Blanár
predseda Žilinského samosprávneho kraja

Som rád a vďačný, že dostávam noviny Terchová v elektronickej podobe. Ešte v prvej polovici minulého storočia obecní sluhovia (polgári) bubnovaním dávali na známosť občanom príkazy zhora. A dnes sa z internetu dozvedáme, čo Terchovci pod Rozsutcom oznamujú ostatným, roztrúseným po svete. Ale nielen im, ale všetkým z domova i zo sveta, ktorí sa zaujímajú

o život, históriu, kultúru, tradície, osobnosti, festivaly s jánošíkovskou tradíciou, ale aj s cyrilo-metodskými tradíciami. Pripomenúť treba tiež Jasličkovú pobožnosť a umelecké hodnoty celonárodnej kultúry, v interpretácii špičkových umelcov. Je mi neraz ľúto, že sa nemôžem na nich

zúčastniť. Terchová, hoci mi je srdcu blízka, nie je na dosah ruky. Často rozmyšľám, ako by sa dalo do Jánošíkovho kraja dostať čo najskôr – tak na otočku. Keďže dobre poznám schopnosti Terchovcov, nielen ako muzikantov, spevákov či tanečníkov, ale aj ako rezbárov, majstrov, vynálezcov a svetobežníkov, rád by som bol, keby mi pomohli vymyslieť taký dopravný prostriedok (napríklad autobus s krídlami alebo terchovskú helikoptéru), ktorý by premával z Vajnorského letiska do Terchovej a späť. Takto by som bol v Terchovej nielen na festivalových podujatiach, ale i na súťaži vo varení a jedení halušiek, či na furmanských pretekoch. Ako čestný občan Terchovej vyzyvám k domysleniu... K jubileu vašich novin srdečne gratulujem!

PhDr. Ondrej Demo, CSc.
etnomuzikológ a čestný občan Terchovej, (Vajnory)

Narodil som sa pred 85 rokmi v Bytčici (dnes Žilina) a po ukončení štúdií na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave som sa v roku 1955 ihneď ponáhal do kraja Jura Jánošíka s vysokými skalnými bralami, hlbokými dolinami, s Rozsutcom a neprekonateľnou terchovskou muzikou. Tento kúsok mojej rodnej slovenskej zeme pod

Malou Fatrou som ani po 60 rokoch neopustil. Tento kraj sa stal celoživotnou inšpiráciou pre moju maliarsku tvorbu. Tu som mal v roku 1959 prvú výstavu počas prvých Jánošíkových dní, tu som spoznal slávne muziky Kvočkovcov, Balátovcov, Rybárovcov, Bobáňovcov, ale najmä bratov Muchovcov (na čele so všestranným umelcom a mojim priateľom Ferkom Muchom) a Ťažkú muziku. Z úcty k tomuto kraju som sa pred 12 rokmi ako starosta Umeleckej besedy slovenskej, spolu s Rudkom Patrnčikom, rozhodol usporiadať počas desiatich rokov medzinárodné sympóziá a plenéry sochárov a maliarov, za účelom získania výtvarných diel pre zriadenie galérie, čo sa dnes stáva skutočnosťou. Takouto cestou idú už 25 rokov aj noviny Terchová, ktoré informujú o každodenných udalostiach v Jánošíkovom kraji, zaznamenávajú dnešok, ale aj bohatú históriu pre budúce generácie. Je to obrovská zásluha všetkých, čo tieto noviny pripravujete. Patrí vám môj hlboký obdiv, a preto pri štvrtstoročnici žičím do ďalších rokov všetko najlepšie. A pripájam slová nezabudnuteľného pápeža, svätého Jána Pavla II.: „Nebojte sa!“

akad. maliar **Zdeno Horecký**
čestný občan Terchovej, (Bratislava)

Milí Terhovci! Aj keď by to nezainteresovanému človeku mohlo znieť neuveriteľne, terchovská žurnalistika má bohatú históriu, siahajúcu až do minulého tisícročia.

V krátkom, štvrtstoročie trvajúcom úseku sme mali česť spoznať ľudí, ktorí vytrvali v tvorivom úsilí, aby noviny Terchová uzreli svetlo sveta a pravidelne vychádzali. Ľudí zapálených a energických. Aj po 25

rokoch si uvedomujeme, že sme ešte ani zďaleka neobjavili všetky krásy pod Rozsutcom roztratené. Ďakujeme za možnosť posediť si s vami, podumať a obdivovať objavené aj neobjavené krásy na ceste „z amfiteátra k obecnému úradu“. My novinári sme už takí. Ale to vy za tie roky dobre viete.

Beáta a Miro Jarošovci
novinári a priatelia Terchovej, (Žilina)

Z úprimného srdca vám blahoželám pri príležitosti 25 výročia tohto, podľa môjho názoru vydareného periodika. Moja gratulácia patrí všetkým, čo sa o toto pričínili; počnúc ľuďmi a vedením obce Terchová (hneď po nežnej revolúcii v roku 1989), až po súčasnú redakciu a činníkov obce.

Domnievam sa, že ste boli jednou z prvých obcí na Slovensku, ktorá pri vzniku samosprávy začala aj s vydávaním svojich novin. Takto sa občan mohol hneď a z prvej ruky dozvedieť, čo sa v obci vykonalo, čo sa v nej deje, čím žije i to, čo sa chystá do budúcnosti. Týmto zásadám ste ostali verní dodnes. Veď informovanosť vládne nielen na Slovensku, ale aj vo svete. Vďaka vašim-naším novinám sme sa aj my, Terchovčania, čo v Terchovej nebyvame, ale spájajú nás s vami rôzne väzby, mohli a i v súčasnosti môžeme o Terchovej a dianí v nej veľa dočítať; či už ide priamo o obecnú samosprávu – správu vecí verejných –, alebo o ďalšie kultúrne, náboženské, športové i spoločenské akcie. A tých je, vďaka Bohu a ľuďom, čo ich organizujú, vždy dosť. Je však určitým umením ich aj dobre spropagovať. O toto ste sa za tie roky perfektne pričínili. Dať o sebe vedieť nielen v Terchovej či na Slovensku, ale aj v zahraničí. Domnievam sa, že vďaka perfektnej propagácii prostredníctvom jubilujúcich novin (samozrejme, vrátane Pánom Bohom obdarenej scenérie a folklóru vo všetkých jeho prejavoch) je Terchová práve tým, čím je – pojmom medzi slovenskými dedinami i mestami. Za toto všetko vám, vážená redakcia i ľudia, čo periodiku v minulosti i v súčasnosti boli nápomocní, úprimne ďakujem. Záverom si dovoľujem do nadchádzajúcej štvrtstoročnice zaželať vám mnoho ďalších tvorivých nápadov, pevne zdravie tela i ducha, rodinnú i obecnú pohodu a k tomu aj hojné požehnanie z neba.

Ing. Ladislav Cingel (Martinčo)
bývalý dlhoročný starosta Dunajskej Lužnej a čestný občan Terchovej

Terchovské noviny čítam rád a v dobe elektronickej médií uprednostňujem tie papierové. Ako pravidelný čitateľ sa skutočne vždy teším na nové vydanie. My, čo sme ďalej od Terchovej, o to intenzívnejšie vnímame obsah a všetky správy z kraja, ktorý nám je veľmi

blízky. Obsahovo sú mi najbližšie spomínania na históriu Terchovej, niečo ako „z rozprávania starých otcov“. Toto by som uvítal, a myslím, že nielen ja – zachovať príbehy a zaujímavé udalosti pre nasledujúce pokolenia. Noviny Terchová sú dobré noviny pre dobrých ľudí, a tak by to malo zostať i naďalej. Celému redakčnému tímu prajem do ďalších rokov pevné zdravie a veľa nadšenia z práce.

Ing. Miroslav Nemček
finančný riaditeľ International BEZ Group a priateľ Terchovej, (Bratislava)

pripravil **Marián ZAJAC**

PODPALAČ

Starý Jacko v živote veľa nedokázal, odhladnuc od hromady detí a pozliepaného domca. Tváril sa však ako najväčší pracant. Každé ráno si predsavzal čosi urobiť. Vždy to však zostalo len pri dobrom úmysle. Jeho najobľúbenejším oblečením boli montérky. Tie mali nezainteresovaného presvedčiť o jeho robotnosti. Ani vo sviatok nemal problémy s garderóbou; vždy boli poruke montérky a kopa reči o robote.

V jedno letné popoludnie sa rozhodol, že treba zvieť seno pre kozu. Poduril zaťa Joža, aby šiel požičať od suseda voza. Ten sa svokrovmu rozhodnutiu počudoval, lebo sused mal voz len jeden, a to veľký – pre koňa. „A kto bude voz ťahať?“, opáčil opatrne Jožo. „No kto, kto, predsa my“, odvrkol Jacko. Keď si Jožo predstavil, ako sa svokrom ťahajú konský povoz naložený senom, nezdržal sa smiechu. To však nemal. Starý Jacko bol húžva jedu. Nasrdil sa pre zaťovu trúfalosť. Bol by ho aj vymlátil, ale predsa sa premohol. Zať bol mladý, plný sily, a on malý a starý. A jed, ktorý znásobuje sily, by sa u zaťa zobudil. Radšej chytil hadicu a vymlátil drobné psíčka. Tým bol známy, že všetky svoje psy priväzoval a zlosť si na nich vybíjal. Jeho žena často vravievala: „Keby psa nebolo, bola by som modrá.“

Jožo usúdil, že svokra pre pokoj v rodine treba poslúchnuť. Zašiel za susedom a ten mu voz požičal. Ani on si však neodpustil otázku. „A koňa vám kto požičia?“ „Môj svokor je dobrý kôň a ja mu pomôžem,“ chechtajúc sa

prehodil Jožo. Voz spoločnými silami vytlačili na ulicu. Jacko sa pokojne zapriahol do voza aj so zaťom. „To je ale záprah!“ Sused Valko štuchol svoju ženu, ktorá visela zavesená na plote. Od smiechu si utierala slzy. Voz dostali k Jahelnému, kde ich čakala kopa sena. Rýchlo ho naložili, veď sena nebolo veľa. Lúčka na dve zahrabnutia na šírku a desať zahrabnutí na dĺžku. Aj to málo sena starého Jacka zdolalo. Ľahol si do susedovho sena poníže. On rád a dlho odpočíval. Keď sa zaťovi zdalo, že odpočinku je dosť, posúril svokra: „Podme vari, čaká nás ťažká cesta.“ Jacko neochotne vstal. Tak dobre sa mu ležalo. Sám však usúdil, že zať má pravdu.

Cesta miestami stúpala a vtedy sa bolo treba poriadne zaprieť do voza. „To je aj na koňa dosť,“ neodpustil si zať. Jacka tieto poznámky hnevali, a hoci od námahy sa div nerozpučil, nedal zaťovi za pravdu. On pravdu nemal rád. A kritiku na svoju osobu neznášal. Aj to bolo o ňom známe, preto mu málokto odporoval. „Vydrž, vieš koľko by nás stála furmanka?“ zahriakol zaťa. Ten si čoraz viac pohvizdoval. Takto dával najavo svoju nevôľu. Pred dedinou už hvízdal v kuse. „Vidíš, už sme skoro v dedine,“ prehodil Jacko. Cesta začala klesať, bolo treba voz brzdiť. Jožo už prestal hvízdať a pridral sa k svokrovmu fučaniu.

Už sa zdalo, že ich konská robota sa zavíši úspechom. Nebyť brodu a svokrovho pošmyknutia. Svokor zostal ležať v prachu na ceste a Jožo nevládal sám ženúci sa voz

hamovať. Pustil oje a voz sa nezadržateľne rútil k jarku. V ňom sa zastavil a prevrátil. Jožo sa od úľavy pri pohľade na svokra, ktorý sa ako mág dvíhal z rozvíreného prachu, nezadržateľne rozrehotal. Jožo sa smial a starý divel. Pes poruke nebol a Jacko si potreboval vybiť zlosť. Tak ako vždy, aj teraz spravil čosi originálne. Podpálil seno na voze. Seno vzbĺklo. Voz zachránili, seno nie.

Požiar neutajili. Dedina sa zas mala z čoho smiať. A z Jacka bol už nielen „rváč“, ale aj podpalač.

To sa mu však nikto neopovážal povedať do očí...

Mgr. Judita PEKÁRIKOVÁ

Zvonička nad osadou Podhorskovia
Fotoarchív MKS Terchová

LETNÉ ZELENINOVÉ DOBROTÝ

Vytrácajú sa už pomaly časy keď platilo, že v každom dome na dedine mali záhradku či malý záhonček a tešili sa na jarne a letné obdobie. Vtedy si mohli dopestovať zeleninu na letnú konzumáciu alebo na uskladnenie pre zimný čas. Dnes takéto starosti okolo pestovania zeleniny viacerí nemáme. Postačí zájsť do obchodných centier, kde sú regály naplnené rôznou zeleninou a ovocím počas celého roka... Keďže je však obdobie leta, doprajme si viac konzumovať zeleninu pripravením rôznych šalátov. Pri ich podávaní treba dbať na úpravu a sviežosť šalátov. Musíme dbať na krájanie zeleniny tak, aby bolo vidieť úhladne pokrájané kúsky (nemá to byť sečka) použitej zeleniny. Len vkusná úprava nás zláka zjesť šalát.

JEDNODUCHÝ A ZÁROVEŇ AJ DIÉTNY HLÁVKOVÝ ŠALÁT

Hlávku ľadového šalátu očistíme pri koreni, prerežeme na štvrtky a pod tečúcou vodou každý lístok umyjeme. Listy umytého šalátu necháme z vody odkvapkať. Šalát zbavený vody kladíme na väčšiu misu, a to také kúsky, aké ostali po prekrojení. Šalát nesolíme, dobre ho pokvapkáme šťavou z citróna a tiež jemne olivovým olejom. Pri stolovaní misu so šalátom položíme na stred stola. Hostia si šalát berú čistými rukami.

HLÁVKOVÝ ŠALÁT SO SMOTANOU, STRÚHANÝM SYROM A VYPRAŽENOU ÚDENOU SLANINKOU

Očistený a v studenej vode umytý hlávkový šalát položíme na kuchynskú utierku, aby z neho odtiekla voda. Šalát ďalej pokrájame na drobné kúsky, pridáme 1-2 pochúťkové smotany (záleží, koľko máme šalátu). Smotany pridáme toľko, aby sa šalát držal pohromade a aby nebol riedky. Šalát zľahka premiešame, dochutíme soľou, pridáme posekaný kôpor. Následne šalát rozložíme na dezertný tanierik – pre každého hosta porciu. Šalát na tanieri posypeme strúhaným syrom a na vrch posypeme oškvarkami z vypráženej slaninky bez masti. Šalát má výbornú chuť; môžeme ho podávať k rôznym mäsitým jedlám alebo len k upraveným prílohám zemiakov, prípadne konzumovať s tmavým pečivom.

ŠPENÁTOVÝ ŠALÁT

Najprv si pripravíme zálievku (Približne na 30 dkg čerstvého špenátu) Čerstvá šťava z 1-2 citrónov (podľa veľkosti), ½ lyžičky soli, 2 lyžice olivového oleja, 1 lyžička horčice, 1-2 postrúhané strúčiky cesnaku, trochu mletého zázvoru (alebo mleté nové korenie), nasekaná vňať z pažítiky a petržlenu, podľa vlastnej chuti. Zálievku zľahka premiešame a odložíme do chladničky. Umyté a vody zbavené špenátové listy pokrájame na 1-2 cm kúsky; aj stonky špenátu pokrájame nadrobno. Do špenátu pridáme na kolieska pokrájanú mladú cibulku. Všetko spolu dobre premiešame, aj so zálievkou. Špenátový šalát podávame na dezertných tanierikoch, pričom

pod šalát kladíme list hlávkového šalátu a potom rozložíme špenátový šalát. Vrch šalátu posypeme strúhaným syrom, môžeme ho ozdobiť aj vareným krájaným vajčkom. Špenátový šalát možno podávať k rôznym vareným a pečeným mäsám, k cestovinám alebo zemiakom pripravovaným na rôzny spôsob.

ŠPAGETY SO ŠPENÁTOM

Suroviny: Čerstvý špenát podľa potreby, voda, soľ, špagety podľa potreby, olej, mletá rasca, mletý zázvor (mleté korenie), vlašské orechy.

Postup: Očistené čerstvé špenátové listy nakrájame na 2-3 cm kúsky. Do menšieho množstva vriacej osolenej vody vsypeme pokrájaný špenát a nádobu hneď odtiahneme z ohňa. Špenát scedíme cez sito a necháme ho odkvapkať z vody. Špagety uvaríme obvyklým spôsobom a necháme ich trochu ochladnúť. Do hlbokej panvice si dáme rozhorúčiť olej, pridáme špenát, špagety a všetko spolu za stáleho miešania prehrievame 5-7 minút. Špagety ochutíme rascou, osolíme, pridáme korenie. Jedlo podávame horúce. Po vrchu ho posypeme mletými vlašskými orechmi.

„Chutní“ malí folklóristi

REĎKOVKY AKO NAKLADANÉ UHORKY

Suroviny: Čerstvé reďkovky, soľ, kúsok chrenu, kolieska cibule, kolieska mrkvy, kúsky zelerových listov a nálev pripravený ako na uhorky.

Do čistých zaváracích fliaš na dno pohára vložíme malý kúsok chrenu, kolieska cibule, mrkvy a kúsok zelerového listu. Pridáme očistené a na polovice nakrájané reďkovky. Zalejeme pripraveným nálevom, zaviečkujeme a sterilizujeme 15 minút.

REĎKOVKOVÉ PREKVAPENIE S MLETÝM MÄSOM

Dva zväzky očistených reďkoviek pokrájame na osminky a položíme ich na panvicu, v ktorej sme rozpálili 2 lyžice oleja. Reďkovky posolíme a na oleji ich za stáleho miešania opekáme 8 minút. Opečené reďkovky odložíme a na druhej panvici si na troche oleja opražíme 200 g mletého hydinového mäsa. Mäso podlejeme 1 dcl vody, trochu osolíme a dusíme, kým sa voda neodparí a mäso nezhynie. Do mäsa pridáme mleté korenie, štipku mletej papriky, štipku rasce a postrúhaný cesnak. Všetko dobré rozmiešame, pridáme 2 trojuholníčky syra, zľahka to rozšľaháme a nakoniec pridáme opečené reďkovky. Spolu

to spojíme s mäsom a „pomazánku“ natierame na hrianky. Chlebičky ozdobíme rezom čerstvej papriky, kolieskom čerstvej uhorky a lístkom bazalky.

KARFIOLOVÝ ŠALÁT

Suroviny: 1 karfiol uvarený dochrumkava, 1 stredne veľký zeler uvarený vo vode, do ktorej sme pridali 1 lyžičku octu a štipku soli, 1-2 cibule, 150 g tvrdého syra, 1 malá fľaška nakladaných čiernych alebo zelených olív, 3 tvrdé paradajky, listy bazalky, 2 lyžice olivového oleja, soľ, ½ litra sladkokyslého nálevu podľa chuti.

Postup: Všetky suroviny máme dobre vychladené. Karfiolové ružičky pokrájame na plátky, zeler pokrájame na malé kocky, cibuľu očistíme a pokrájame na malé kolieska; tvrdý syr tiež pokrájame na malé kocky, paradajky rozkrojíme na osminky a olivy; ak sú väčšie, taktiež prekrojíme na polovicu.

Všetky pokrájané suroviny dáme do hlbšej misy, pridáme olivový olej, mierne posolíme a zľahka premiešame. Pridáme olivy bez nálevu a všetko zalejeme pripraveným sladkokyslým nálevom (pridáme listy bazalky). Šalát dvoma väčšími vidličkami premiešame a môžeme ho podávať. Hodí sa ku všetkým pečeným, vypráženým a vareným mäsám s prílohou zemiakov, ryže, cestovín, ako i k maslovým haluškám.

FAZUĽKOVÝ ŠALÁT

Suroviny: 2 hrnčeky (3dcl) žltej alebo zelenej „luskovej“ fazuľky, pokrájanej na 1-2 cm kúsky a uvarenej do polomäkká, 1 menší zeler, 1 mrkva (tiež uvarená), 1-2 čerstvé uhorky, 1 cibuľa, soľ, mleté korenie, sekaný čerstvý kôpor, 2 lyžice oleja, 1 pochúťková smotana, 1 fľaška majonézy, na dochutenie citrónová šťava, varené vajce, čerstvá červená paprika, listy čerstvého šalátu.

Postup: Dobre uvarenú a vychladnutú fazuľku, ako aj uvarený zeler s mrkvou pokrájame na malé kocky a pridáme k fazuľke. Očistené uhorky pokrájame na tenké kolieska (ak sú uhorky väčšie, tak ich prekrojíme na polkolieska); cibuľu tiež pokrájame na drobno. Spolu všetko zmiešame, pridáme soľ, mleté korenie, smotanu, majonézu a kôpor s olejom. Všetko zľahka premiešame, podľa chuti pridáme trochu citrónovej šťavy. Šalátové listy rozložíme na tanierik, a tak porciujeme fazuľkový šalát. Ozdobíme ho kolieskom vajčka a kúskom červenej papriky. Šalát sa hodí k pečeným aj údeným mäsám.

BANÁNOVÝ ŠALÁT S ORECHMI

Suroviny (pre 4 osoby): 6 ks banánov, citrónová šťava z 1-2 citrónov, biele 2-3 smotanové jogurty, štipka soli, štipka mletého cukru, 1 pomaranč, listy bazalky, 3 lyžice postrúhaných vlašských orechov, na ozdobu iné čerstvé ovocie, podľa možnosti jahody alebo kiwi.

Postup: Banány zbavené šupky nakrájame na 2-3 mm kolieska, mierne ich pokvapkáme citrónovou šťavou a zľahka premiešame. Pridáme smotanové jogurty, cukor, soľ a premiešame. Banánový šalát porciujeme buď v sklenených miskách, alebo na dezertných tanierikoch. Šalát na tanieriku posypeme orechmi, ozdobíme vejárom pomaranča, listom bazalky a podľa možnosti ďalším farebným ovocím. Šalát je vhodný – najmä pre deti – k vypráženému syru s hranolčekmi, prípadne k rôzne upravenému mäsu z hydiny.

(Poznámka: Šalát musí mať dobrú konzistenciu po použitých surovinách a nemá sa rozlievať.)

Terchovskí ml. žiaci sprevádzali hráčov MŠK Žilina pred posledným ligovým zápasom so Spartakom Trnava (23. mája 2015) zľava: Marek Baláž, Michal Polet, Marek Lopusán, Majo Mažgút, Matúš Ďuriš, Ondrej Bielka, Braňo Síč, Martin Polet, Janko Zemánek, Samko Sekerka a Janko Gajdošík (ktorého na fotografii nevidieť)

Foto – Pavol ĎURČO

Lukáš Cingel v spartánskom drese
Foto - internet

SPARTAN LUKÁŠ CINGEL

Minulý rok bojoval Lukáš Cingel v drese Levov z Prahy vo finále play-off KHL o Gagarinov pohár proti Magnitogorsku. Túto sezónu zas, pre zmenu, odvádzal cenné služby v pražskej Sparte, s ktorou skončil v semifinále českej Tipsport extraligy na hokejkách „oceliarov“ z Třince. Za Spartu odohral Lukáš v základnej časti 39 zápasov a nazbieral 23 kanadských bodov (13 gólov + 10 asistencií). Výkonmi v pražskom klube si vypýtal aj pozvánky na reprezentačné zápasy Slovenska, v ktorých sa trénerovi Vůjtkovi ukazoval vo veľmi dobrom svetle. Reálnu šancu prebojovať sa na tohtoročné MS v Čechách (Praha – Ostrava) mu však prekazilo zranené rameno z play-off súbojov za riekou Moravou. Nasledujúcu sezónu by mal Lukáš naďalej pôsobiť v Sparte Praha, kde má platnú zmluvu a už aj vybudované zázemie.

-zaj-

BEH NA POLUDŇOVÝ GRŮŇ XIV. ROČNÍK
NEDEĽA 28.6.2015
START 10:00
VRÁTNÁ STARÝ DVOR
CIEĽ - POLUDŇOVÝ GRŮŇ
UHLÁSENIE VÝSLEDKOV
CHATA NA GRŮŇI

INFORMÁCIE:
CHATA NA GRŮŇI,
VRÁTNÁ 512,
08 06 TERCHOVÁ
0903 556 020,
0903 624 282,
EMAIL: chatanagrundi@gmail.com

Peter Culík
v mene organizačného výboru

Jaro Romančík so svojím tátošom na trati

JAROSLAV „JERRY“ ROMANČÍK S OFFROADOVOU TROFEJOU

Dňa 30. mája 2015 sa Jaro Romančík so svojím offroadovým tátošom zúčastnil na jedných z najlepšie obsadených pretekoch tohto druhu na Slovensku – v Lúkach pod Makytou. V kategórii dlhých áut súťažilo na náročnej trati 26 posádok, z ktorých 14 preteky nedokončilo. Jaro sa po traťových peripetiách nakoniec dostal až na stupne víťazov, kde si za dvoma českými súťažiacimi vybojoval cenné tretie miesto. Gratulujeme!

-zaj-

Fotoarchív J. Romančíka

Jaro Romančík s trofejou

POZNÁMKA: Nakolko sa futbalové súťaže terchovských mužstiev skončili až po uzavierke tohto čísla novín, výsledkový servis a tabuľky uverejníme v budúcom čísle.

Dňa 7. júna 2015 sa v priestoroch ZŠ Terchová uskutočnil koncert pre rodinu pod názvom **NIKDY NIE SI SÁM**, na ktorom účinkovali deti zo ZŠ a MŠ Terchová.

Foto – František MUCHA

Desaťročná speváčka **NINA MOLNÁROVÁ** z Terchovej získala Zlaté pásmo na 14. ročníku súťažnej prehliadky mladých spevákov vo Vrútkach. Ninka je žiačkou 2. ročníka ZUŠ L. Árvaya Žilina, elokovanej triedy v Terchovej, zo speváckej triedy pedagogičky Anny Dávidíkovej. S Ninkou súťažilo 25 spevákov z celého Slovenska.

Foto – Zuzana PATRŇČIAKOVÁ

Dňa 13. mája 2015 sa uskutočnilo okresné kolo speváckej súťaže v interpretácii slovenskej ľudovej piesne **Slávik Slovenska 2015**. ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová v koncertnej sále ZUŠ L. Árvaya Žilina reprezentovali víťazi školského kola.

KRISTÍNA ROMANČÍKOVÁ (3. C) – I. kategória
TOMÁŠ JANOŠÍK (4. A) – 1. miesto v II. kategórii, postup do krajského kola
BARBORA OPÁLKOVÁ (9. C) – 3. miesto v III. kategórii
 Klavírny sprievod všetkým súťažiacim:
ZUZANA PATRŇČIAKOVÁ.

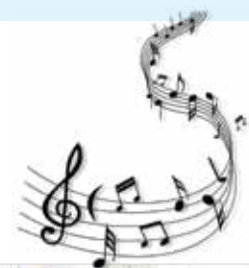

Foto - Andrea ROMANČÍKOVÁ

Dňa 3. júna 2015 sa v koncertnej sále ZUŠ L. Árvaya Žilina uskutočnil **KONCERT POPULÁRNEJ HUDBY**. Okrem flautového tria, speváckeho kvarteta, hry na keyboarde a spevu si mohli poslucháči vypočuť aj populárnu skladbu – Eminem/Rihanna: Love The You Lie – v podaní terchovskej klaviristky **STANISLAVY BIELKOVEJ**, z triedy pedagogičky Zuzany Patrnciakovej.

Foto – Z. PATRŇČIAKOVÁ

Pavol Pažičan, žiak ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová – trieda IX.B, získal 2. miesto v kategórii do 15 rokov vo výtvarnej súťaži „Komiks“. Súťaž organizovala SZUŠ Bratislava, ul. Prokofievova 5. Pavol je žiakom ZUŠ L. Árvaya Žilina – výtvarné oddelenie, pedagogička M. Mikovčáková.

Foto – M. PAŽIČANOVÁ

design.develop.deliver

**Kvalitné termoplastické
extrudované a vstrekované výrobky**

+421 41 507 11 01
sales@cobaautomotive.sk
www.cobaautomotive.sk

COBA
automotive

Navštívte naše finančné centrum v OC Mirage

Môžete si u nás vybaviť:

- hotovostnú pôžičku až 10 000 € bez ručiteľa
- výhodnú pôžičku na rekonštrukciu
- Premia kartu Home Credit, s ktorou šetríte pri každom nákupe
- spojenie pôžičiek do jednej s nižšou splátkou

Tešíme sa na Vašu návštevu každý deň od 9.00–20.00 hod.

☎ 0850 638 191 | ✉ zilina@homecredit.sk

Ponuka nie je verejný príslub a platí pri splnení podmienok Home Credit Slovakia, a.s.

Nie ste na to sami

Cédečko Heligonkári spod Rozsutca vzniklo síce ešte v roku 1997, do ponuky sa však dostalo až teraz. Nájdete na ňom piesne od terchovských heligonkárov Miloša Bobáňa, Vincenta Krkošku, Anny Krkoškovej, Tibora Mahúta, Jána Milha, Fera Muchu a Martina Rusnaka.

V dňoch 15. – 17. mája sa konal **Cyklozraz Malá Fatra 2015**. Počas tohto kvalitného podujatia mohli „bikeri“ spoznať jedinečné zákutia Malej Fatry a Kysúc. Išlo o nesúťažný MTB maratón, ktorý nadväzuje na tradíciu prvého ročníka v roku 2014.

Od piatka 12. júna až do nedele 14. júna 2015 hostila Terchová v poradí už štvrtý ročník podujatia s názvom **Medzinárodné stretnutie zbojníkov**. Organizátori si aj tento rok pripravili pre návštevníkov všetkých vekových kategórií v skutku bohatý program.

Ôsmy svetadiel v Terchovej

Česko-slovenský muzikál **Ôsmy svetadiel si mohli diváci vychutnať aj v amfiteátri Nad bôrami v Terchovej, a to 5. júna 2015 od 21,00 h**. Zaspomínali si na najznámejšie hity legendárnej slovenskej kapely Elán. Hudbu skupiny umocňovali pútavé texty Borisa Filana a Petra Pavlaca pod režisérskou taktovkou Jána Ďurovčika.

Oznamujeme občanom, že lekáreň SYNKA, s.r.o., bude od 1. júla 2015 až do odvolania otvorená nasledovne:

Pondelok 7,30 – 18,00 h
Utorok 7,30 – 18,00 h
Streda 7,30 – 18,00 h
Štvrtok 7,30 – 18,00 h
Piatok 7,30 – 18,00 h
Sobota 8,00 – 18,00 h
Nedeľa zatvorené

Vysielacie termíny dokumentárnych filmov /25 rokov Cyrilometodských dní v Terchovej (TV LUX)/:

26. 6. o 17.30 h
27. 6. o 10.25 h
29. 6. o 01.10 h
29. 6. o 22.00 h
30. 6. o 08.10 h
1. 7. o 12.55 h

Jánošíkove dni 2014

(RTVS – Dvojka)
21. 6. o 10.30 h (nedeľa)
28. 6. o 17.00 h (repríza)

*Umelecká beseda slovenská
a Miestne kultúrne stredisko Terchová*

Vás pozývajú

*na vernisáž obrazov z V.ročníka
Medzinárodného maliarskeho plenéru*

v piatok 26.júna 2015 o 16.h

hudobný hosť: Ťažká muzika

Terchovská galéria umenia (Obecný úrad)

V. ročník MMP sa konal v dňoch 17. - 27. júna 2015. Zúčastnilo sa ho 11 maliarov z Poľska, Česka, Švédska a Slovenska.

TERCHOVÁ

Obecné noviny TERCHOVÁ.

Vydáva: Miestne kultúrne stredisko Terchová, ul. sv. Martina č. 245, 013 06 Terchová
IČO vydavateľa: IČO 00 364 886,
Šéfredaktor: Ján Miho ml.,
Redakcia: Helena Laščiaková, Katarína Halapiová
Redakčná rada: Mgr. Peter Cabadaj, Rudolf Patrnčík, Ing. Milan Laurenčík, František Mucha, Mgr. Renáta Opálková, Ing. Marián Zajac
Jazyková úprava: Peter Cabadaj, tlač: Varínska tlačiareň, Varín, príprava tlače: Ing. Peter Švec
Adresa redakcie: MKS Terchová, tel. č. 041/5695 129, 0911 924 189
Obecný úrad Terchová, tel. č. 041/5695 138, fax. 5695 310

ISSA 1338-8827, evidenčné číslo: 3548/09. Vyšlo v júni 2015.

VYDANÉ S FINANČNOU PODPOROU COBA AUTOMOTIVE S.R.O.